

Romanos

*Pablo Roma majarãre Jesu yarãre
gojabeoñumi*

¹ Yũhũ Pablo mũare Roma majarãre gojabeoa. Yũhũ Jesucristo pohro majagũ ãhraa. Eropigũ õari buherire buhedoregũ apimi ãgũ yũre.

² Iri õari buherire iribojegue Goãmũ “Õpa masare õaro iigũra,” arĩ wereyuñumi ãgũ yare weremũhtanirã merague. Erã irire gojañuma.

³ Iri buheri ta ãgũ magũre wereri ãhraa. ãgũ Jesucristo masa dehyoagũ árĩgũ Davi mũrũ pãrami árĩturiagũ árĩdigũ árĩmi. ⁴ ãgũ ta Goãmũ magũ ãgũ árĩrire ãhmudigũ árĩmi Goãmũ ãgũ Espĩritu Santo mera. Eropigũ ãgũ Jesu sĩrira pũhrũ Goãmũ ãgũ turari mera ãgũre masa mũriacũ iidigũ árĩmi. Eropigũ Jesucristo diaye ta Goãmũ magũ ãgũ árĩrire ãhmudigũ árĩmi masare. ãgũ Goãmũ magũ ta mari Opũ Jesucristo ãhrimi. ⁵ ãgũ ta gũare mojomoro ãagũ gũau magũre wereri ãhraa. ãgũ Jesucristo masa dehyoagũ árĩre ãgũ yare buhedoregũ obeomi árĩpehrero majarãre ãgũ yare pee masi, Jesucristo erã umupeocũ iimorãre. ⁶ Eropirã mũa sã Jesucristo yarã árĩmorã ãgũ beyenirã ãhraa.

⁷ Mũare Goãmũ ãgũ mahirãre, ãgũ yarã árĩmorãre iidi árĩmi ãgũ mũare. Eropigũ mũare Romague árĩrãre ipũre gojabeoa. Eropigũ Goãmũ mari Pagũ mari Opũ Jesucristo mera

mũare ðadoreã. Īgũ itamuri mera ðaro áríque mũa.

*Pablo Romaguere ĩagũ wadiarica, arĩ go-
jañumi*

⁸ Ire weremuhtagura mũare. Árípehreroguerere Jesucristore mũa umupeora querere werema. Erã eropa arĩ werecũ peerã “Õhaa,” arĩ serẽã yũhũ Goãmũre. Jesucristo ĩgũ itamuro mera eropa arĩ serẽbasaa. ⁹ Goãmũre serẽgũ mũa ya áríburire árípehrerinũri serẽbasaniguicãa. Mũa ya áríburire eropa yũ serẽbasaniguicũ Goãmũ masimi. Īgũ dorerire turaro mohmea ĩgũ magũ ya buherire buhegũ. ¹⁰ Eropa serẽgũ Goẽrã judio masa áríbirã Jesure umupeoama. Erã umupeodiro dopa ta mũa mera majarã sã erã umupeoborore mũa pohroque wadiarabũ yũhũ. Eropa bajasuburi wadiaqueregũ ta wamasibirimũrabũ yũhũ. ¹¹ Goãmũ yare mũare buhediacã Jesure mũa umupeonemoburire. Eropigũ mũare burigã ĩadiacã yũhũ. ¹² Jesucristore umupeorã ãhraa mari. Eropigũ mũare ĩadiacã Jesucristore mari umupeori mera pepũri majarã mari game mucubiricũ iiborore. ¹³ Yũ acawererã, ire mũa masicũ gahmea. Gajipũgue ðari buherire yũ buhera pũhrũ gajirã mũa acawererã judio masa áríbirã Jesure umupeoama. Erã umupeodiro dopa ta mũa mera majarã sã erã umupeoborore mũa pohroque wadiarabũ yũhũ. Eropa bajasuburi wadiaqueregũ ta wamasibirimũrabũ yũhũ. ¹⁴ Árípehrerãre ðari buherire buhero gahmea yũre. Wũari macã majarãre, noho

gameru árĩrãre, masirãre, masibirã sãre buhebu árĩgũ iiaa yũhũ. ¹⁵ Eropã arĩgũ, árĩgũ mũa sãre Roma majarãre õari buherire bũrigã buhediaa.

Õari buherire masa peerã Jesure umupeonũgama, arĩ gojañumi Pablo

¹⁶ Õari buherire peerã masa Jesure umupeonũgama. Eropigũ árĩpehrerãre Jesure umupeorãre Goãmũ ĩgũ turari mera erã peamegue wabonirãre tuami. ĩgũre umupeorã õaro waborore masigũ iri buherire õari buherire buhegũ gũhyasĩuro taribea. Iri buherire judio masapũre buhemũhtanirã árĩma. Pũhrũ judio masa árĩbirã sãre gũa buheabũ. ¹⁷ Iri buheri õpa werea: Jesucristore umupeiorãre “Ñeri marirã õarã ãhrima,” arĩ ĩhami Goãmũ. Jesucristore umupeorã dihtare eropa arĩ ĩhami Goãmũ. ĩgũ eropa arĩ ĩarire iribojegue erã arĩ gojadiro dopa ta arãa: “ ‘Õarã ãhrima,’ arĩ ĩgũ ĩarã Goãmũre ‘Diaye ta iigũ ãhrimi,’ arĩ umupeorã ãhrima. Eropã umupeorã árĩpehrerinũri Goãmũ mera árĩrãcoma,” arĩ gojañuma.

Masa erã ñero iiri mera dipuwajacũrã ãhrima, arĩ were gojañumi Pablo

¹⁸⁻¹⁹ ĩgũ árĩricũre masare õaro masicũ iipũ Goãmũ. Eropirã ĩgũre ĩgũ árĩrire masicũ diasabea masare. ĩgũ árĩrire masare masicũ iiquerecũ masapũ erã ñerire iirã Goãmũre masidiabeama. Erã iri ñeri iiri mera gajirãre Goãmũ yare peebiricũ iima erãpũ. Eropigũ Goãmũ umarogue árĩgũ masa árĩpehrerã erã ĩgũre tarinũgarire, eerã ñero iiri sãre ĩagũ

eerã eropa iiri dipuwaja guami. Eropã ïgu guarire masicũ iimi erãre. ²⁰ Goãmũ ɯmaro majagũ ïgu árĩrire turagũ ïgu árĩrire mari ïabiriquerecũ ta, ïgu basi ïgu árĩrire masicũ iimi ïgu marire. I yebare ïgu iira pũhrũ árĩpeherrerire ïgu ïhacũnugurare ïarã, “Goãmũ ïgu iira ta ãhraa. ïgu turagũ ta ãhrimi,” arĩ guñama masa. Eropirã “Goãmũ ãhrimi,” arĩ masima masa árĩpeherrerã. Eropirã masa “Goãmũ ãhrimi,” arĩ masiquererã eropa ñerire iiniguicãrã, dipuwajacũma. “Mũre masibirabũ. Eropigũ ñerire iiabũ,” masa arĩmasisome Goãmũre. ²¹ Goãmũ ïgu árĩricũrere masiquererã ta erã ïgũre umupebeama. “Mũhũ Goãmũ, turagũ ta ãhraa,” arĩbeama. Eropirã ïgu erãre õaro iiquerecũ ta “Õhaa,” arĩbeama ïgũre. Eropirã pee masibirã árĩrã, ñeri dihtare pepima erã. ²² “Pee masirã ãhraa,” arĩquererã ta pee masibirã wahama erã. ²³ Eropã warã Goãmũre eropa árĩniguigũre õagũre umupebeama. Eropã umupeobirã “Goãmũ ãhrimi,” erã arĩrãpũre erã wéanirãpũre umupeonũgama erã. Eropirã masare, mirimagũ porãre, pĩruare, waimũrãre wéanugu umupeoma erã, “Mari Goãmũ ãhrimi,” arĩrã.

²⁴ Erã eropiicũ ïagũ “Erã gamero dopa ta ii curaporo,” arĩgũ Goãmũ erãre cohãmi. ïgu eropa cóãra pũhrũ, erã ñeri dihtare ɯaribejarã erã basi ñeri dihtare iiniguicãma. ²⁵ Eropirã Goãmũ yare peebiri, gũyaripũre õaro peema. Goãmũ yapũre gũyari iro dopa ta wacũ iima erã. “Diaye ta Goãmũre árĩpeherrerãre iidigũre umupeoro gahmea,” mari arĩquerecũ erãpũ

ĩgũre umupeobeama. Eropa Goãmũ gohrare umupeobirã ĩgũ iirapũre umupeoma erã.

²⁶ Erã eropiiniguicãcũ ĩagũ “Erã gamero ñerire ii curaporo,” arĩgũ Goãmũ cohãmi erãre. Eropirã erã mera majarã nome marapũcurã nome iro dopa árĩbeama. Eropirã erã nome seyaro ñero iima erã basi. ²⁷ Erã iro dopa ta árĩrã ũa sã nomere gamebirã erã basi ta erã dũpũrire Ʃaribejarã ãhrima. Eropirã erã basi ta erã ñero iira dipuwaja erã dũpũre ñero goroweoma.

²⁸ Eropa Goãmũre masidiabirã ĩgũre gamebirira dipuwaja Goãmũ “Erã gamero ii curaporo,” arĩgũ erãre cohãmi. ĩgũ eropa cóãcũ erãpũ ñerire guñanigui, ñerire Ʃaribejarire iiniguicãma. ²⁹ Eropirã erã bũrigã ñero iiniguima. Nome mera ñero iiniguirã, erã ñerire Ʃaribejaniguirã, gajirã yare gametarirã, gajirãre ñero iiniguirã, gajirã gajinore opacũ ĩhaturirã, masare wejẽrã, game dũyatorã, gũyaricũrã, masare ĩhaturirã, ñeri quere iirã ãhrima erã. ³⁰ Gajirã erã iibiriqerẽcũ ta ñero arĩ werewũarã, Goãmũre ĩhaturirã, gajirãre papũro yũhrirã, “Gua tamera gajirãre tarinũgarã õarã ãhraa,” arĩ pepirã, gajirãre eropa arĩ weremaacãrã, gaji ñerire iinũgarã, erã pagũ sumarãre tarinũgarã ãhrima. ³¹ Pee masibirã ãhrima. Erã werediro dopa ta iibirã, masare ne umupeobirã, erãre ñero iirare ne cãdijibirã, ne gajirãre mojomoro ĩabirã ãhrima. ³² Eropa árĩrãre Goãmũ erãre dipuwaja moa peamegue cóãgũcumĩ ĩgũ erãre. Eropa ĩgũ cóãburire masiquerẽrã erã ñerire iiniguicãma.

Eropirã gajirã erãre ñhacũcũ, erã iiro dopa ta ñero iicũ ñarã “Gua iiro dopa ta iima,” arĩ mucubirima.

2

Masare erã ñero iira dipuwaja moadoregu irire diaye ta iigucumi Goãmũ, arĩ were gojañumi Pablo

¹ Erã eropa ñerire iicũ ñarã gajirã òpa arĩbocoma: “Erã ñetariarã àhrima. Goãmũ erãre dipuwaja moaporo,” arĩbocoma. Eropa arĩrãre òpa arĩ werediaca. Mũa sã erã iiro dopa ta iiaa. Eropirã “Erã ñetariarã àhrima,” gajirãre arĩ werewuabiricãro gahmea mũare. Eropa arĩ wererã mũa basi ta erã ñerire iiro dopa ta iirã dipuwajacurãca. Iri ñerire masiquererã iirã mũa ñero dipuwajacurãca. ² “Goãmũ diaye ta dipuwaja moagu àhrimi,” arĩ masia mari. Árípehrerãre ñerire iirãre dipuwaja moagucumi. ³ Eropigu mũa ñero iira dipuwaja árĩcũ mũa sãre dipuwaja moagucumi. “Gajirã dipuwajacurãcoma,” arĩ werewuarã, “Gupure dipuwaja moasome,” arĩ pepiboca mũa. Áríbeaa. Mũa sãre mũa ñero iira pũhrũ dipuwaja moagucumi. ⁴ Goãmũ mũare mojomoro ñagu mata dipuwaja moabeami. Eropirã “Goãmũ yũ mera guabeami,” arĩ pepiboca mũa ñerire iira pũhrũ. Áríbeaa. Goãmũ mũare mojomoro ñagu mata mũa ñero iira pũhrũre dipuwaja moabeami. Mũa ñero iirire bujawerecũ ñadiagu, ñgure mũa yũhrĩcũ gamegu mata dipuwaja moabeami. ⁵ Eropa mata

dipuwaja moabiriqueregu. mua Goãmure pee-biriniguicãcũ, mua ñero iirire bujawerebiricũ ãagu dipuwaja moagucumi. Mua eropa ñero iiniguirãre ãgu dipuwaja moarinu árĩcũ burigã dipuwaja moagucumi muare Goãmũ. Irinure Goãmũ masare dipuwaja moacũ árĩpehrerã ãarã “Diaye ta erã ya dipuwaja ãhraa,” arĩ masirãcoma. ⁶ Eropigu árĩpehrerã nucu erã ñero iira dipuwajare dipuwaja moagucumi Goãmũ. Eropigu erã òarire iirã sãre òarire erãre ogucumi. ⁷ Yujurãyeri òarire iima. Erã òarã árĩdiarã, Goãmũ ãgu gamero dopa iidiarã umuri nucu Goãmũ mera árĩdiarã ãhrima. Erã tamerare umuri nucu ãgu mera erã árĩborore iigucumi Goãmũ. ⁸ Gajirãpu erã iro dopa árĩbeama. Erã erã gamero iirã árĩcãma. Diaye majare gamebirã ñerire iiniguirã ãhrima. Goãmũ erã mera turaro guagucumi. ⁹ Árĩpehrerã ñerire iirã ñero tarirãcoma. Judio masare eropa wamũhtaroca. Eropirã judio masa árĩbirã sãre eropa ta waroca. ¹⁰ Árĩpehrerã òarire iirãpũre “Òaro mua iiaa,” arĩ ãagucumi Goãmũ. Eropirã erãpu Goãmũ mera òaro mera árĩrãcoma. Judio masare eropa ta wamũhtaroca. Eropiro judio masa árĩbirã sãre eropa ta waroca.

¹¹ Goãmũ mari iirare ãagu queoro beyemi árĩpehrerãre. Judio masare, judio masa árĩbirãre Goãmũ yujuropa ãhami marire. ¹² Gajirã Moise dorerire erã mooquerecũ erã ñerire iicũ erãre dipuwaja moagucumi Goãmũ. Iri doreri oparãpu ñerire erã iicũ erã dorerire erã tarinũgari waja dipuwaja moagucumi

Goãmũ erã sãre. ¹³ Moise dorerire peequererã ta yuhribirãre “Ôarã àhrima,” arĩbeamĩ Goãmũ. Ìgũ dorerire iirãpũre “Ôarã àhrima,” arĩ ìhamĩ Goãmũ. ¹⁴ Judio masa árĩbirã Moise dorerire mooquererã erã pepiro mera ôarire iirã Goãmũ dorerire iirã iima. Eropirã Moise dorerire gojarapũre mooquererã erã, erã pepirigue iri dorerire opama. ¹⁵ Eropirã Goãmũ dorerire erã pepirigue diaye opama. Eropa oparã ñerire ii mata erã ñero iirare masima erã basi. Eropigũ ñerire iidigũ, “¿Duhpigũ ñerire iiayuri yũhũ?” arĩ pepimi ìgũ. Eropigũ ôari sãre ìgũ iirare masimi ìgũ. ¹⁶ Eropigũ Goãmũ Jesucristore ìgũ obeocũ masa erã iirare ìagũcumĩ. Masa erã iiricũrere gajirãre werebirirare erã duhrare Jesucristo masipehogũ ìgũ erã iiricũrere ìagũcumĩ. Eropa ta ìha beyegũcumĩ, arĩ buhea yũhũ ìgũ ya ôari buherire buhegũ.

*Goãmũ Moisere ìgũ apira dorerire were go-
jañumi Pablo*

¹⁷ Mũapũ judio masa árĩrã, Goãmũ Moisere ìgũ apira dorerire umupeorã árĩrã, “Goãmũ yarã àhraa gũa,” arĩ pepiraa mũa. ¹⁸ Eropirã Goãmũ dorerire masirã árĩrã, ìgũ gamerire masia mũa. Eropa masirã árĩrã “Ôarire gũa iiborore beyemasia,” arĩ pepiraa mũa. ¹⁹ Eropa arĩ pepirã ôpa arĩ pepinemoa mũa judio masa: “Gajirã ne masibirãre ôaro masicũ iiaa gũa. Erãre gũa buhebircũ ne Goãmũre masibiriboñuma. Eropirã ñerire ne duhubiriboñuma,” arĩ pepiraa mũa. ²⁰ Eropirã “Pee masibirãre ôarire buhea gũa judio masa. Majirãgã sãre buherã

ãhraa gua,” arĩ pepiraa mua. Eropirã “Goãmũ dorerire oparã diaye árĩrire masipehoa gua,” arĩ pepiraa mua. ²¹ ¿Mua eropa arĩ pepirã árĩquererã ta duhpirã mũapũ mua buhediro dopa ta iibeari? ¿Gajirãre yajadorebiriqwererã duhpirã mũapũ yajari? ²² ¿Gajigũ marapo mera ñero iidorebiriqwererã duhpirã mũapũ gajigũ marapo mera ñero iiri? “Goãmũ àhrimi,” erã arĩ wéanirãre umupeorire doorã árĩquererã ¿duhpirã Goãmũ gohrapũre ôaro umupeobeari mũapũ? ²³ “Goãmũ Moiserẽ ãgũ apira dorerire opaa gũapũ,” arĩrã árĩquererã ta ãgũ dorerire tarinũgaa mua. Eropa tarinũgarã Goãmũre erã umupeobiricũ iirã iica mua gajirãre. ²⁴ Eropa ta werea Goãmũ yare erã gojarapũgue: “Judio masa árĩbirãpũre ñero Goãmũre wereniguicũ iiaa mua judio masapũ,” arĩ gojañuma Goãmũ yare erã gojarapũgue.

²⁵ Mũa judio masa Goãmũ dorerire iinigu-irã árĩrã gasiro merogã wiri aĩsũnirã circuncisión iinirã árĩcũ ôapũrica. ãgũ dorerire iibiricũ mua judio masa árĩricũri duhpiburi árĩbeaa. ²⁶ Eropiro judio masa árĩbirã merogã gasirogãre wiri aĩsũbirinirã erã árĩquerecũ ta Goãmũ dorerire erã iirã árĩcũ ãagũ, “Yaharã maša ta àhrima,” arĩ ãabocumi Goãmũ erãre. Judio masapũre ãgũ eropa arĩ ãadiro dopa ta judio masa árĩbirã sãre eropa ta arĩ ãabocumi. ²⁷ Bajarã judio masa Goãmũ yare gojarapũre Moise dorerire opaquererã irire iibeama erã. Eropirã gajirã judio masa árĩbirãpũ Moise dorerire opabiriqwererã gasiro merogã wiri

aĩsũbirinirã árĩquerera Goãmũ dorero dopa ta iima. Eropa iirã árĩrã judio masare erã ñero iirire masicũ iirã iima. ²⁸ “Gua judio masa Goãmũ yarã ãhraa,” arĩ pepiraa mũa. Eropigũ Goãmũ yagũ gohra árĩgũre weregũra mũare. Ĩgũ dũpũpũre merogã gasirogãre wiri aĩsũdigũ árĩqueregũ ta Goãmũre umupeobigũ árĩgũ diaye ta Goãmũ yagũ árĩbeami. Judio masũ gohra árĩbeami. ²⁹ Espĩritu Santore opagũpũ, ĩgũre yũhrigũ ĩgũ ta judio masũ gohra Goãmũ yagũ gohra ãhrimi. Eropirã Goãmũ yarã gasiro merogã wiri aĩsũnirã dihta árĩbeama. Erã Espĩritu Santo mera erã pepirigue õari mera gohrotorã ãhrima Goãmũ yarã. Eropa árĩrãre “Õarã ãhrima,” arĩ ĩhami Goãmũ. Masa erãre eropa arĩ ĩabiriquerecũ ta eropa arĩ ĩhami Goãmũpũ erãre.

3

¹ Yũ eropa arĩquerecũ judio masa erã árĩricũri, gasiro merogã wiri aĩsũnirã erã árĩri õapũricãa. ² Judio masa erã árĩri yuju diaye gohra árĩbeaa. Goãmũ ĩgũ werenigũiri judio masare were apimũhtatuhañumi. Erã ĩgũ yare erã gojarapũre opamũhtañuma. Eropirã judio masa erã árĩcũ õapũricãa erãre. ³ Eropirã bajarã judio masa Goãmũre erã peebiriquerecũ ta ĩgũ werera diaye ta ãhraa. Eropigũ ĩgũ arĩ werediro dopa ta iigũcumi ĩgũ. ⁴ Eropa ta ãhraa. Árĩpehrerã masa erã gũyaricũrã erã árĩquerecũ ta Goãmũpũ ne gũyabeami. Ĩgũ yare gojarapũgue eropa ta arĩ gojara ãhraa: Diaye ta

eropa ta arĩ wereniguigu ãhraa muhu Goãmũ. Eropirã masa mure ne weresãmasibeama, arĩ gojañuma iribojeguerẽ.

⁵ Masa erã pepiri mera õpa arĩ pepimaacãbocoma: “Mari ñeri iiri árĩcũ, Goãmũ ãgu õari iiripu deserea. Eropiro mari ñeri iiri mera Goãmũ ãgu õaro iiri deserecũ ãgu marire mari ñeri iiri dipuwaja moagu queoro iibeami,” arĩ pepimaacãbocoma.

⁶ Eropa árĩbeaa. Mari ñeri iirapu õari árĩcũ Goãmũ mari ñeri iira waja dipuwaja moamasibiriboañumi.

⁷ Masapu gũyaricũrã ãhrima. Goãmũpu ne gũyari marigu ãhrimi. Gũyari marigu ãgu árĩcũ õaro masia mari. Eropirã masa yujurãyeri õpa arĩ pepirima: “Gua gũyari mera Goãmũ ãgu diaye árĩripũ deserea. Eropiro gua gũyaripu õha ãhraa. ¿Eropiro gua gũyari õacũ duhpigu gua gũyari waja dipuwaja moabocuri gũare Goãmũ?” arĩ pepimaacãma yujurãyeri erã basi. ⁸ Eropirã õpa arĩ gũyama yujurãyeri gũare: “Mari ñerire iiri mera Goãmũ ãgu õagu árĩripũ deserea. Eropirã ñerire iiro gahmea,” arĩma. “Pablo sã eropa ta arĩ buhemi,” arĩ gũya weresãma erã gũare. Erã eropa arĩ gũyari dipuwaja Goãmũ erãre dipuwaja moagucumi. Eropa ta iiporo erãre.

Árĩpehrerã ñeri iira dipuwajacũrã ãhraa mari, arĩ gojañumi Pablo

⁹ ¿Eropirã dohpa pepiri mua? ¿Mari judio masa gajirã tauro õarã árĩcuri? Árĩbeaa mari. Judio masa, judio masa árĩbirã sã árĩpehrerã

dipuwajacurã áhraa mari. Eropa ta áhraa yu árĩpehrerãre arĩ buhediro dopa ta. ¹⁰ Eropa ta arĩ gojara áhraa Goãmũ yare erã gojarapũgue sã. Ōpa arĩ gojañuma:

Ne yujugũ masũ òagũ marimi. ¹¹ Mari árĩpehrerã masa peediabirã dihta áhraa. Eropirã árĩpehrerã mari masa Goãmũre ne guñabeaa. ¹² Eropirã mari Goãmũ yare gamebirã árĩpehrerã ñerire iirã áhraa. Ne yujugũ òarire iigũ marimi. ¹³ Mari wereniguri, ñeri dihta wiria mari disirore. Bũrigã gũyaricũa. Eropa wereniguirã añã gũcũrĩre ïgũ pũriri wiuro dopa ta pũriro mera wereniguiwiua mari. ¹⁴ Eropirã mari gajirãre ñero wereniguirã, papũro wereniguirã áhraa. ¹⁵ Eropirã mata guarã masare mata wejẽa mari. ¹⁶ Eropirã noho mari waro, masare ñero ii, ñero taricũ iiaa mari gajirãre. ¹⁷ Eropirã gajirã masa mera òaro árĩbeaa mari. ¹⁸ Eropirã Goãmũre ne umupeobeaa, arĩ gojamũriñuma iribojegure mari masare.

¹⁹⁻²⁰ Eropirã òpa masia mari: “Mari masa ñerã áhraa,” Eropa arĩ gojarã judio masa sãre Moise doreri iirã sãre arĩ wereniguimũriñuma. Eropirã árĩpehrerã mari judio masa sã “Gũa tamera ñeri dipuwaja mara gũare,” arĩmasibeaa. Goãmũ doreripũre mari masa ne iibeaa. Eropirã iri dorerire iibirã Goãmũ mera òamasibeaa mari. ïgũ dipuwaja moamorã áhraa. Eropiro mari ñerã árĩrĩre ïgũ doreripũ masicũ iiaa marire. Iri dorerire masirã “Gũa iiricari ñeri áhraa,” arĩ masia.

*Jesucristore òaro umupeocũ Goãmũ marire
“Òarã àhrima,” arĩ ìhami, arĩ gojañumi Pablo*

²¹ Dohpaguere Jesucristore umupeorãre “Dipuwaja moorã, òarã àhrima,” arĩ ìhami Goãmũ pare. Ìgũ eropa arĩ ìaborore Goãmũ yare weremũhtanirã Moise sã weremũhtañuma. Eropigũ masare erã ñero iira wajare ìgũ taurare weremi marire Goãmũ. Moise dorerire mari iira mera mari ñerire taubemi. Òpa àhraa:

²² Árĩpehrerã Jesucristore umupeorãre, ìgũ yare peerãre, “Òarã àhrima,” arĩ ìhami Goãmũ. Erã ñero iira dipuwajare taumi. Eropa iigũ árĩpehrerãre yujuropa òaro iimi. ²³ Mari masa árĩpehrerã ñerire iirã àhraa. Eropirã Goãmũ ìgũ gamero dopa ne iibeaa mari. ²⁴ Mari eropa iiquerẽcũ Goãmũ árĩpehrerã masare ìgũ mojomoro ìadigũ árĩmi. Eropigũ Jesucristo mari masa ñeri iirare wajayebasadi árĩmi. Ìgũ eropa iira pũhrũ “Dipuwaja moorã àhrima,” arĩ ìhami Goãmũ Jesure umupeorãre. Waja gamero mariro mari ñerire cohãmi. ²⁵ Iribojegue majarã erã ñero iirare ìagũ Goãmũ mata dipuwaja moabiriñumi erãre. Ìgũ eropa dipuwaja moabigũ erã ñero iirare bu gohra pepicãgũ iibiriñumi. Eropigũ erã ñerire cãdijibu ìgũ Jesucristore obeodigũ árĩmi árĩpehrerã masa erã ñeri dipuwajare s̄iribasabure ìgũ di cóãbure. Eropigũ mari masa Jesucristore umupeocũ Goãmũ mari ñeri iirare cãdijigũcumi. Eropa iigũ “Ìgũ diaye iigũ àhrimi,” marire arĩ masicũ iidi árĩmi. ²⁶ Ìgũ magure obeodigũ árĩmi dohpague majarã sã erã ñeri iira dipuwajare

wajayebasabure. Eropiidigu árīmi “Īgu ōaro diaye iigu āhrimi,” mari masa arī masiborore. Jesure umupeorāre “Ōarā āhrima,” ĩgu arī ĩaborore eropiidi árīmi.

²⁷ Eropirā dohpaguere mari ejatuharo “Ōarā āhraa mari,” ne arīmasibeeaa mari. “Moise dorerire iirā ōarā āhraa,” iri sāre arīmasibeeaa mari. Ōpa arīmasia mari: “‘Diaye ta yu ñerire ĩgu cohāmi,’ mari Jesucristore arī umupeocū, ‘Ōarā āhrima,’ arī ĩagucumi marire Goām̄p̄,” arīmasia mari. ²⁸ Ōpa masia mari: Moise dorerire mari iiquerecū, iri mera “Ōarā āhrima,” Goām̄ arī ĩabeami marire. Jesucristore mari umupeocū ĩagucumi marire “Ōarā āhrima,” arī ĩhami ĩgu.

²⁹ Goām̄ judio masa op̄ dihta árībeami. Judio masa árībirā op̄ sã āhrimi. ³⁰ Eropa árīgu Goām̄ yujugu ta árīgu, árīpehrerā wecague op̄ āhrimi. Eropa árīgu judio masa Jesure erā umupeocū, “Erā dipuwaja moorā āhrima,” arī ĩagucumi. Eropigu judio masa árībirā sãre Jesure erā umupeocū, erā sãre “Dipuwaja moorā āhrima,” arī ĩagucumi Goām̄. ³¹ ¿Eropirā Jesucristore umupeoturarā Goām̄ Moisere ĩgu dorerire cóārā iibocuri mari? Irire cóābeaa mari. Jesure umupeorā tamera Goām̄ dorerire diaye ta iirā iiaa mari.

4

*Abrahã Goãm̄re ĩgu umupeorare were go-
jañumi Pablo*

¹ Mari ñecũ árĩmũhtadigu Abrahã Goãmure
 “Diaye iigu ãhrimi,” arĩ umupeomuriñumi
 ĩgu sã. ĩgu eropa umupeori mera ðañumi
 Goãmũ mera. ² Abrahã ðaro ĩgu iiquerecũ
 “Õagu ãhrimi,” arĩ ĩanibirimuriñumi Goãmũ
 ĩgure. ĩgu Goãmure umupeocũ tamerare “Õagu
 ãhrimi,” arĩ ĩamuriñumi ĩgure. Eropigu ĩgu
 ejatuharo ðarire iiqueregu ta ñegu árĩnigu “Yũ
 tamera ðagu ãhraa,” arĩmasibiriñumi Abrahã
 Goãmũ ĩgu ĩacũ. ³ Goãmũ yare gojarapũ ðpa
 ãhraa: “Abrahã Goãmũ ĩgure arĩrare ðaro ĩgu
 peecũ, ĩgure ĩgu umupeocũ ĩha Goãmũ ĩgure
 ‘Õagu ñeri iira dipuwaja moogu ãhrimi ĩgu,’
 arĩ ĩañumi ĩgure,” arĩ gojara ãhraa. ⁴ ðpa
 ãhraa: Mari masare yuju diaye wajayebema.
 Mari ðaro mohmera waja marire wajayema.
 Goãmũpũ eropa iibeami. ⁵ Mari gamero ðarire
 iiro mariro mari Jesucristore umupeocũ ĩha
 marire yuju diaye ĩgu ðarire ocãmi. Eropigu
 marire “Õarã ãhrima,” arĩ ĩhami marire Jesu-
 cristore umupeorãre. Ñerire iinirãre erã ñeri
 iira dipuwaja maricũ iigu ãhrimi. Eropirã masa
 Jesucristore umupeocũ ĩagu “Dipuwaja moorã
 ãhrima,” arĩ ĩhami Goãmũ erãre. ⁶ Masa erã
 gamero mera ðaro iirare Goãmũ ĩabeami. Erã
 ĩgure umupeocũ tamerare ĩhami. ĩgure umu-
 peorãre “Õarã ãhrima,” arĩ ĩhami. ĩgu eropa
 arĩ ĩadigũpũ ĩgu mucubiririre ðpa arĩ gojañumi
 Davi mũrũ iribojegue majagu:

⁷ Erã ñerire ĩgu cãdijinirã tauro mucubirima.

⁸ “Õarã ãhrima. Erã ñero iirare guñasome

yũhũ,” arĩmi Goãmũ erãre. Eropirã burigã mucubirima, arĩ gojañumi Davi.

⁹ Judio masare merogã gasirogãre wiri aĩsũnirã dihtare erã ñero iirare cãdijibeami Goãmũ. Judio masa árĩbirã sãre erã ñero iirare cãdijimi ïgũ. Dipaturi Abrahãre guñaque mũa. ïgũ Goãmũre umupeocũ ïagũ ïgũ ñero iirare cãdiji, “Õagũ ãhrimi,” arĩñumi Goãmũ. ¹⁰ ¿Dohpáricũ eropa arĩyuri Goãmũ Abrahãre mũa pepicũ? ïgũ merogã gasirogãre ïgũ wiri aĩboro coregue ta ïgũre “Õagũ ãhrimi,” arĩ ïañumi Goãmũ. Eropigũ gasirogãre wiri aĩgũ ïgũ ñerire cóãtuhadigũgue wiri aĩñumi. ¹¹ Eropigũ gasiro merogã wiri aĩboro coregue Goãmũre umupeonũgatuhãñumi Abrahã. ïgũ eropa umupeocũ “Õagũ ãhrimi,” arĩ ïañumi Goãmũ ïgũre. Eropa ïgũ umupeorire, ïgũ yagũ ïgũ árĩrĩre ïhmudoregũ Goãmũ ïgũ dũpũre merogã gasirore wiri aĩdoreñumi. Eropigũ Abrahã ïgũ gasirogã wiri aĩboro core Goãmũpũ “Õagũ ãhrimi,” arĩ ïatuhãñumi ïgũre. Eropigũ Abrahã Goãmũre “Diaye ta iigũ ãhrimi,” ïgũ arĩ umupeodiro dopa ta árĩpehrerã Goãmũre eropa arĩ umupeorãre “Õarã ãhrima,” arĩ ïhami Goãmũ. Eropigũ judio masa árĩbirãre gasirogã wiri aĩsũya marirã sãre “Õarã ãhrima,” arĩ ïhami Goãmũ. Eropirã erã Abrahã pãramerã iro dopa ta dujama. ¹² Erã iro dopa ta judio masa sã gasirogã wiri aĩsũnirã sã, Goãmũre erã umupeorã árĩrã Abrahã pãramerã diaye ta ãhrima. ïgũ gasirogã wiri aĩboro coregue,

Goãmure umupeo ĩgu mera ðañumi. Eropirã ĩgu umupeodiro dopa Goãmure umupeorã ðaro àhrima Goãmure mera.

Goãmure Abrahãre ĩgu werepira diaye ta árĩcũ masĩnũme Abrahã, arĩ gojañumi Pablo

¹³ Iribojegue ðpa arĩñumi Goãmure Abrahãre: “I yebare mure, mũ pãramerã árĩturiarã sãre oguca,” arĩ werepiñumi Goãmure Abrahãre. Moise dorerire Abrahã ðaro iira waja eropa arĩbiriñumi Goãmure ĩgure. Abrahãpũ Goãmure “Diaye ta iigu àhrimi,” arĩ umupeora pũhrũ eropa arĩ werepiñumi. ĩgu eropa arĩ umupeocũ ĩagu Goãmure ĩgure “Õagu àhrimi,” arĩ ĩañumi.

¹⁴ Goãmure oburire Moise dorerire iirã dihta aĩbeama. Erã dihta aĩcũ mari Goãmure umupeori ñehe árĩburi árĩbiriboya maripure. Eropiro Goãmure ĩgure umupeorãre “Mũare ogura,” ĩgu arĩ werepira duhpiburi árĩbiriboya. ¹⁵ Goãmure Moiserẽ ĩgu apira dorerire iirã bocatĩubeaa mari. ĩgu dorerire mari pee tarinũgara waja, dipuwaja moasũmorã àhraa mari. Iri doreri maricũ tamera ĩgu dorerire tarinũgaro mari-boya.

¹⁶ Eropirã Goãmure umupeorã dihta ĩgu oburire aĩrãcoma. Abrahã Goãmure “Diaye ta iigu àhrimi,” arĩ umupeomuriñumi. Eropirã árĩpehrerã Abrahã Goãmure umupeodiro dopa ta umupeorã ĩgu pãramerã iro dopa dujama. Eropigu “Ire mure mũ pãramerã sãre oguca,” Goãmure Abrahãre arĩgu árĩpehrerãre ĩgure umupeorãre arĩgu iĩñumi. Eropirã Moise dorerire iirã dihta Goãmure ĩgu oburire aĩsome.

Árĩpehrerã Abrahã iidiro dopa Goãmure umupeorã erã ĩgu oburire waja mariro aĩrãcoma. ¹⁷ Irire Abrahãre ĩgu arĩdiro dopa ta arĩ gojañuma iribojegure: “ ‘Baja yebari majarã ñecũ árĩbu apibũ mure,’ arĩ, apipũ Goãmũ Abrahãre,” arĩ gojañuma iribojegue ta. Eropigũ ĩgu Goãmure “Diaye ta iigu ãhrimi,” arĩ umupeomuriñumi. ĩgu eropa umupeocũ Goãmure umupeorã ñecũ iĩnumi Goãmũ ĩgure. Goãmupũ sĩrinirãre masugu, árĩpehrerire ĩhacũnugudigu ãhrimi.

¹⁸ “Baja macari majarã mũ pãramerã árĩturiarã árĩrãcoma,” arĩmuriñumi Goãmũ Abrahãre. Goãmũ ĩgu eroparĩcũ Abrahãpũ porã marigu árĩqueregũ, “Diaye ta ãhraa,” arĩ pepimuriñumi. ¹⁹ Eropigũ cien bojori opagũ árĩqueregũ, ĩgu marapo sã bũro ne porã marigo árĩquerecũ, “Porãcũsome gũa,” arĩ ne pepibiriñumi Abrahã. Eropigũ Goãmũ ĩgure arĩ werepira “Diaye ta ãhraa,” arĩ pepiñumi Abrahã. ²⁰ “Goãmũ ĩgu arĩdiro dopa ta ne iisome,” arĩ ne pepibiriñumi Abrahã. Eropigũ ĩgu Goãmũ ĩgure werepirare õaro peeñumi. ĩgu eropa arĩrare peenijagũ, “Goãmũ turagũ ãhrimi,” arĩ umupeogũ iĩnumi. Eropigũ Goãmure “Diaye ta iigu ãhrimi,” arĩ umupeonemoñumi ĩgu. ²¹ “Goãmũ ĩgu arĩdiro dopa ta õaro iigucumi,” arĩ pepi õaro masiñumi Abrahã. ²² ĩgu eropa masicũ, Goãmure ĩgu umupeocũ ĩha Goãmupũ “Dipuwaja moogũ ãhrimi,” arĩ ĩañumi Abrahãre. Eropa ta arĩ gojañuma Goãmũ yare erã gojarapũgue.

23 Abrahã Goãmure ĩgu umupeora pũhrũ Goãmũ ðaro ĩañumi ĩgũre, arĩ gojañuma. Eropa gojarã “Mũa sãre Goãmure umupeorãre ðaro ĩagũcumi,” arĩ mari sãre gojajuñuma. 24 Irire mari masiburire gojañuma. Eropigu Goãmure “Diaye ta iigu ãhrimi,” mari arĩ umupeocũ “Dipuwaja moorã ãhrima,” arĩ ĩagũcumi Goãmũ mari sãre. ĩgu tamera mari Opũ Jesu ĩgu sĩricũ masudigu ãhrimi. 25 Jesupũ mari ñeri iira dipuwaja sĩridigu árĩmi. ĩgu sĩrira pũhrũ masa mũriadigu árĩmi ĩgu Goãmũ marire “Dipuwaja moorã, ðarã ãhrima,” arĩ ĩgu marire ĩaburire.

5

“Dipuwaja moorã ãhrima,” Goãmũ ĩgu arĩ ĩacũ ðpa waroca marire, arĩ gojañumi Pablo

1 Jesucristore mari umupeoturacũ ĩagu “Dipuwaja moorã, ðarã ãhrima,” arĩ ĩhami Goãmũ marire. ĩgu eropa arĩ ĩacũ Goãmũ mera mari ðaro árĩcũ iimi marire mari Opũ Jesucristo. 2 Eropirã mari ĩgũre umupeocũ ĩagu Goãmũ marire mahigu, marire aĩmi ĩgu mera mari ðaro árĩboro dopa. Goãmũ tamera ðatariagu ãhrimi. Eropigu ĩgu iro dopa ta ðarã árĩcũ iigũcumi ĩgu marire. ĩgu eropiiburire ðaro masia mari. Eropirã mucubiria. 3 Eropirã ñero tariquererã mucubiria mari. Ñero tarirã irire yujuro bojemasia mari. Eropa yujuro bojerã ñero tariquererã ðaro Goãmure guñaturarã wahaa mari. Eropirã Goãmũ yare duhubeaa mari. 4 Mari eropa árĩcũ ĩagu, “Õaro iiabũ

mua,” arĩgucumi Goãmũ marire. Ĩgũ marire eroparĩcũ, marire ĩgũ tauborore õaro masia mari. Eropirã ñero tarirã sã mucubiriamasia mari. ⁵ Eropigũ Goãmũ marire Espĩritu Santore obeomi mari mera árĩdoregũ. Eropigũ Espĩritu Santopũ mari mera arĩgũ Goãmũ marire eropa mahinigucãrire masicũ iimi. Eropirã “Goãmũ õaro taugucumi marire,” arĩ “Ĩgũ mera arĩnigucãrãca,” arĩ masia mari.

⁶ Eropigũ ero core mari ñeri iirare mari basi mari cóãmasibiricũ ĩagũ, ĩgũ queodiro sihacũ mari ñerã árĩra dipuwaja Cristo sĩripũ. ⁷ Mari masa gajigũ ya árĩburire sĩribasadiabeaa. Oagũ arĩgũre yujugũ sĩribasabocumi gajisubu arĩgũ. ⁸ Maripũ ñerã mari arĩquerecũ Jesucristo sĩribasadi árĩmi mari ya árĩburire. Ĩgũ eropiicũ Goãmũ turaro marire ĩgũ mahirare masia mari. ⁹ Mari ya árĩburire ĩgũ sĩricũ, ĩgũ di cóãcũ, Goãmupũ marire “Dipuwaja moorã àhrima,” arĩ ĩhami. Ĩgũ eropa arĩ ĩara pũhrũ dohpaguepũre marire peamegue wabonirãre taumi Jesucristo. Eropigũ ĩgũ yarã marire ĩgũ iira pũhrũ marire dipuwaja moasome Goãmũ. ¹⁰ Eropirã Goãmũre gamebirã mari arĩquerecũ ta ĩgũ magũ sĩrigũ mari ñeri iira dipuwaja wajayebasadigũ árĩmi. Eropa wajayebasagũ ĩgũ Pagure Goãmũre guabiricũ iimi ĩgũ mari mera. Eropirã ĩgũ yarã wahaa mari. Dohpague tamerare tauro õaro iigucumi marire. Ĩgũ yarã mari arĩcũ, Jesu ĩgũ masa mũriara mera marire peamegue wabonirãre õaro taugucumi ĩgũ. ¹¹ Pũhrũgue mari tariborore mucubiria

mari. Goãmũpũre guña mucubiria. Mari Opũ Jesucristo mari ñeri dipuwaja ãgũ sĩrira pũhrũ Goãmũ yarã ãhraa mari. Eropirã mucubiria.

Adánre Cristo sãre wereñumi Pablo Roma majarãre

¹² Jesucristo taunirã árĩrã õpa masia mari: Adán ãgũ ñerire iinũgarasubugue i yebare ñeri árĩnũgayoro. Ñeri árĩnũgacũ masa sĩrinũgañuma. Mari árĩpehrerã ñerire iiaa. Eropirã árĩpehrerã mari ñerã árĩri waja sĩrirãca. ¹³ Goãmũ ãgũ dorerire Moiserere apiboro core diaye ta i yeba majarã ñerire iimuriñuma. Eropa ñerire iiquerẽcũ iri doreri maricũ ãgũ doreri tarinũgari waja dipuwaja moamasibiriñumi dohpa. ¹⁴ ãgũ eropa dipuwaja moamasibiriquerẽcũ ta Adánpũ ãgũ pũhrũ árĩrã iri doreri mariquerẽcũ ta sĩrimuriñuma. Moise ãgũ árĩboro core iri doreri mariquerẽcũ ta masa sĩrimuriñuma. Gajirã ñerire iirã Adán ãgũ ñero iimuridiro dopa gohra iibirimuriñuma. Eropiibiriquererã erã sã sĩrimuriñuma. Eropigũ Adán ñerire iinũgadigũ árĩñumi i yebare. Yoara pũhrũgue i yeba arigũ Jesucristopũ õarire iinũgadigũ árĩmi.

¹⁵ Adán ãgũ iira Jesucristo iira dopa árĩbeaa. Adán yujugũ ta ãgũ ñeri iira dipuwaja bajarã masa sĩrinũgañuma. Goãmũpũ marire mahigũ Jesucristore obeodigũ árĩmi. Eropigũ Jesucristopũ ãgũ yujugũ ta mari ya árĩburire sĩribasagũ mari bajarã ãgũ yarã Goãmũ mera umuri nũcũ árĩniguiborore iidi árĩmi.

¹⁶ Eropigũ Goãmũ masare ãgũ mojomoro ãadiro

Adán ĩġu Goãmure tarinugadiro dopa árĭbeaa. Adánpu ĩġu yujugũ ta ñerire ĩġu iira dipuwaja árĭpehrerã masa dipuwaja opama. Erã eropa dipuwaja opaquerecũ, masa wũaro erã ñerire iiquerecũ dohpaguere masare mojomoro ĩagũ Goãmũ erã ñerire cohãmi. Eropa cóãgũ “Dipuwaja moorã, õarã åhrima,” arĭ ĩhami ĩġu Jesucristo sĭrira mera. ¹⁷ Adán yujugũ ta ĩġu dipuwaja mera ta árĭpehrerã masa sĭrimorã dihta wañuma. Goãmũ ĩġu iirañepũ õataria. Dohpaguere masare mojomoro ĩagũ Jesucristo ĩġu yujugũ sĭrira mera iri ñeri dipuwaja cóãgũ marire “Õarã åhrima,” arĭ ĩhami. Eropirã árĭpehrerã ĩġu eropa arĭ ĩanirã ĩġu mera õaro árĭniguicãrãcoma.

¹⁸ Yujugũ Adán ĩġu ñerire iinugacũ árĭpehrerã ñerire iinugañuma. Erã eropiicũ ĩagũ Goãmũ erãre “Dipuwajacurã åhrima,” arĭ ĩañumi. Gajigũ Jesupu ĩġu õarire ĩġu iicũ masa erã ñeri iira dipuwaja sĭribasacũ, árĭpehrerã mari ñeri dipuwaja cóãdigũ árĭmi Goãmũ. Mari ñerire ĩġu cóãnirã árĭcũ “Õarã åhrima,” arĭ ĩagucumi Goãmũ marire. Eropirã árĭpehrerinũri ĩġu mera árĭniguicãrãca mari. ¹⁹ Yujugũ Adán Goãmure tarinuga nũgañumi. ĩġu eropiicũ bajarã masa ñerire iiricurã wañuma. Jesucristopũ Goãmũ ĩġu dorediro dopa iipũ. ĩġu eropiicũ bajarã masa ĩġu ñerire cóãnirã warãcoma. Erã eropa wacũ “Õarã åhrima,” arĭ ĩagucumi Goãmũ erãre. ²⁰ Goãmũ ĩġu dorerire Moiserere apiñumi árĭpehrerã masa erã ñero iirare erã masiburire. Mari masa bũrigã ñerire

mari iiquerecã Goãmũpũ marire burigã mahimi. Eropã mahigũ Jesucristo sîrira mera mari ñerire cóãdigũ árîmi. ²¹ Ero core mari árîpehrerã mari ñeri iira dipuwaja sîrimorã árîmũrribũ. Goãmũ marire turaro mahigũ mari Opũ Jesucristore ïgũ obeocã ïgũ marire ñeri dipuwaja marirã wacã iimi dohpaguere. Eropirã erã “Dipuwaja moorã ãhrima,” Goãmũ ïgũ marire arĩ ïacũ mari árîpehrerĩnũrĩ ïgũ mera eropã árîniguicãrãca.

6

Cristo yarã ñerire iiniguibeama, arĩ gojañumi Pablo

¹ ¿Goãmũ eropã marire mahicũ ïarã dohpa iirãcuri mari mũa pepicũ? ¿Goãmũre marire mahicũ iinemoðiarã ñerire iinemorãcuri mari? ² Árîbeaa. Ñerire iibiricãrã mari. Jesucristo marire sîribasadi árîmi mari ñerire cóãgũ. Eropirã Cristo yarã árîrã marire ñerire iibiricãro gahmea. ³ Eropã ta Jesucristo yarã mari árîrĩre masa erã ïha masiborore deco mera waïyesũbũ. Jesu mari ñeri iira dipuwaja sîridigũ árîmi. Eropirã ïgũ yarã árîrã, waïyesũnirã árîrã mari ñeri iirare duhucãbũ. ⁴ Mari waïyeri õpa ïhmua: Jesucristo sîrira mera mari ñerã árîdiro pehrea. Eropã wacã mari Pagũ ïgũ turari mera Jesucristo sîridire masudiro dopa iri turari mera marire õaripũre gohrotomi. Eropirã õarire iirã wahaa.

⁵ Eropirã Cristo yarã árîrã Cristo sîrira mera mari ñerã árîdiro pehrea. Eropirã mari ñeri iirare duhua mari. Eropirã Cristo yarã árîrã ïgũ masa mũriara mera õaripũre gohrotorã ãhraa

mari. Iri diaye ta áhraa. ⁶ Jesucristo crusague s̄irigũ mari ñerã árĩrare pehrecũ iidi árĩmi. Mari ñeri ɯaribejarire duhumasicũ iidi árĩmi dipaturi mari ñerire iibiriboro dopa. ⁷ Mari ñeri ɯaribejarare cóãnirã árĩrã ñerire iinigu-irã árĩsome pare mari. Irire mari masia. ⁸ Eropirã mari gohrotonirã árĩrã mari Jesucristo mera ôarire iinũgarã árĩrãca. “Iri diaye ta áhraa,” arĩ pepia mari. ⁹ Ire mari masia: Cristo ãgũ s̄iri, masa mũriara pũhrũ dipaturi s̄irisome. ãgũ s̄iribodirore tarituhadigũ árĩmi. ¹⁰ Eropigũ Cristo yujusubu s̄irigũ, masa ñerire cóãgũ s̄irimi. ãgũ masa mũriadigũ dohpaguere Goãmũ gamerire iigũ áhrimi. ¹¹ “ãgũ iidiro dopa ta yũ sã áhraa,” arĩ pepique mũa: “Jesucristo mari ñerire cóãdiro dopa ta mari sã mari ñerire cohãa. Ñerire iibirã Jesu yarã árĩrã Goãmũ gamerire iimorã árĩrã tiiaa mari,” arĩ pepique mũa sã.

¹² Eropirã ñeri iiniguirã árĩbircãque. Eropirã ñerire ɯaribejabircãque. ¹³ Ñerire iirã árĩbircãque. Mũa peamegue wabonirãre Jesucristo ãgũ taunirã áhraa. ãgũ eropa iinirã árĩrã ôpa arĩque Goãmũre: “Mũhũ, yũ Opũ áhraa. Eropigũ yũhũ mũ gamero dopa iigũ, mũ dorerire iiniguicãgũca ɯmũri nũcũ pare,” arĩque Goãmũre. Eropirã ôarire iirã Goãmũ ãgũ gameri dihtare iirã arĩque mũa. ¹⁴ Dohpaguere Goãmũ mera ôaro árĩborore Moise doreri mũare dorebeaa. Jesucristo mũa ya árĩburire s̄iribasara mera Goãmũ mera ôarã áhraa. Eropiro mũa ñeripũ mũare dorebeaa

pare. Eropirã ñerire iiniguisome pare mũa.

Mũa ñerire iinigucũ iri ñeri mũa opu iro dopa ãhraa, arĩ gojañumi Pablo

¹⁵ ¿Yũ eroparĩcũ dohpa arĩ pepiri mũa? ¿Jesu-
sucristo yarã árĩrã, Moise dorerire umupeobir-
imorã árĩrã, ñerire iiniguibocuri mari? Ñerire
iiniguibiricãrã. ¹⁶ Mũare doregũ mũa opu
ãhrimi. Eropirã ïgũ pohro majarã ãhraa mũa.
Eropa ta ñerire iiniguirã mũa árĩcũ iri ñeri
mũa opu iro dopa ãhraa. Eropirã ñerire
duhumasiya mara mũare. Eropirã peamegue
wamorã ãhraa mũa eropa iirã. Goãmũre ðaro
yũhrirã árĩrã tamera ïgũ pohro majarã ãhraa.
Eropirã ïgũ yarã ðarire iirã ãhraa mũa. Irire
masia. ¹⁷ Iribojegue ñerire iiniguirã mũa árĩcũ,
iri ñeri mũare doremuriyoro. Dohpaguepũre
ðari buherire peerã, Jesure umupeorã, Goãmũ
dorerire ðaro iirã wahabũ mũa. Eropa árĩrã
Goãmũre “Õhaa,” arĩro gahmea. ¹⁸ Eropa
warã dohpaguere ñerire doresũrã árĩbeaa mũa.
Eropirã Goãmũ doresũrã árĩrã ðarire iiaa.
¹⁹ Irire mũare õpa arĩ gojaa mũa ðaro peeboro
dopa. Iribojegue ñerire iipehorã, ñerire iinigu-
icãrã mũa árĩdiro dopa ta dohpaguepũre ðarire
iiniguicãrã árĩque mũa. Eropirã Goãmũ gameri
dihtare iirãca mũa.

²⁰ Iribojeguere ñeri dihtare iirã árĩrã, ðaripũre
iibirimuriyoro mũa. ²¹ Irisubure ñerire iira
waja ðarire bocabiriyoro mũa. Iri mũa ñeri
iirare guñarã dohpaguere guhyasĩrica mũa. Iri
ñerire mũa iira dipuwaja peamegue wabonirã
árĩribũ. ²² Dohpaguepũre Jesucristo mũare

ñeri doresũnirãre wiucãmi pare. Eropirã Goãmũ dorerire iirã wahabũ mũa. Eropirã Goãmũ gameri dihtare iirã árĩrãca. Eropirã árĩpehrerinũri Goãmũ mera árĩrãca. ²³ Ñerire mari iira dipuwaja peamegue wabonirã ãhraa mari masa árĩpehrerã. Mari eropa árĩquerecũ Goãmũpũ mari Opũ Jesucristore mari umupeocũ ïagu, árĩpehrerinũri ïgu mera árĩcũ iigũcumi. Waja mariro marire eropa iigũcumi.

7

Moise dorerire were gojanemoñumi Pablo

¹ Yũ acawererã, Goãmũ Moisere ïgu dorerare õaro masia mũa. Masũre iri doreri ïgu ojo-carisubu dorea. Ñgu sĩrira pũhrũ ïgure dore-beaa iri. Iri sãre masia mũa. ² Õpa ãhraa: Nomeore igo marapũ mera dihta árĩdorea Moise ïgu doreripũ. Iri eropa dorequerecũ ta igo marapũ sĩrira pũhrũ igopũ gajigũ mera marapũcũmasimo. Eropa ta arĩ werea iri doreri. ³ Eropigo igo marapũ árĩquerecũ ta gajigure marapũcũgo, ñero iigo iimo igoa. Igo marapũ ïgu sĩrira pũhrũgue ta gajigure marapũcũgo, Moise dorerire tarinũgabeamo igo. Eropigo ñero iigo iibeamo igo.

⁴ Eropa ta mũa sã yũ acawererã, Jesucristo sĩrira mera Jesu yarã warã, iri doreri iiri mera Goãmũ yarã wabeaa mũa. Eropirã sĩrinerã mũrare iri doreri mera dorebiro dopa ta mũa sãre iri doreri dorebeaa. Mũa Cristo ya curu majarã ãhraa. Eropirã dohpaguere ïgu yarã ãhraa mũa. Ñgũpũ ïgu sĩrira pũhrũ masa mũriadigu

árĩmi Goãmũ gamerire mari iiboro dopa. ⁵ Jesucristo yarã árĩbirirasubuguere ñerire mari ɯaribejarire iimũribũ. Eropirã Moise dorerire mari masira pũhrũ iri dorerire tarinũgadiaribũ. Eropa tarinũgã ñerire iirã, mari peamegue wamorã ta árĩmũriribũ. ⁶ Dohpaguere Cristo yarã árĩrã iri doreri docague árĩbeaa pare mari. Goãmũ ĩgu mera õaro mari árĩborore iri dorerire iidorebeamĩ pare. Espĩritu Santo mari mera árĩgu marire õarire gohrotocũ iimi. Eropirã Goãmũ gamerire iirã mari iribojegue maja doreri gojara mera árĩmasibeeaa pare.

Mari ñeri iidiarire were gojañumi Pablo

⁷ ¿Eropirã Goãmũ Moiserẽ ĩgu dorerare dohpa arĩ pepibocuri mari? ¿Iri doreri ñeri árĩcuri mũa pepicũ? Árĩbirica. Iri ĩgu doreri ta ñerire yũre masicũ iibũ. Eropirã ĩgu doreri maricũ ñerire mari iirare masibiriboya mari. ĩgu doreri õpa arãa: “Gajirã yaguere turraro ɯaribejabiricãque,” arãa Moise doreri. Iri eroparĩbiricũ, gajirã yare ɯaribejariñe iri ñeri árĩcũ masibiriboya mari. ⁸ Eropigu iri dorerire yũ masira pũhrũ gajirã yare bũrigã ɯaribejamũribũ. Iri dorerire masibirinigũ gajirã yare bũrigã yũ ɯaribejara iri ñeri árĩcũ masibiriboya yũhũ. ⁹ ĩgu dorerire yũ masiboro core eropa pepicãnibũ dohpa. Dipuwajacũborore guñabiriribũ. Eropigu ĩgu dorerire yũ masira pũhrũ yũ ɯaribejari ñeri árĩcũ masibũ yũhũ. Eropigu yũ dipuwajacũborore masibũ. ¹⁰ Iri doreri mera mari Goãmũ mera õaro árĩbonirã árĩquerecũ mari iri

doreri mera dipuwajacurã dederebonirã árĩribu. ¹¹ Īgu Goãmũ Moiserere dorerare masira pũhrũ tarinũgadiaribu. Ñerire uaribejagu árĩcũ iri ñeri yure goroweobũ. Ñerire iirã iri dorerire tarinũgara waja dipuwajacumorã árĩribu mari. Eropirã iri doreri tarinũgari mera peamegue dederebonirã árĩribu.

¹² Eropiro Moise doreri Goãmũ ya õari ãhraa. Eropiro queoro árĩro iiaa. ¹³ ¿Eropa árĩquerero iri õari doreripu peamegue marire wacũ iiri mũa pepicũ? Wadorebeaa. Mari ñeri iiri dipuwaja marire peamegue ñero wacũ iiaa. Īgu dorerire mari masira pũhrũ iri dorerire tarinũgarã, “Ñerire iiaa mari,” arĩ masia. Eropirã mari ñerã árĩrere masirã mari peamegue waboro sãre masia mari. Eropirã ĩgu dorerire masirã, mari tarinũgara iri ñeri árĩcũ masia mari.

¹⁴ Moise doreri Goãmũ ĩgu apira iri árĩcũ masia mari. Irere masiquererã maripu ñeri uaribeya iirã i õaripũre iibeaa. Eropirã ñerire iiniguirã ãhraa. ¹⁵ Mari õarire iidiaquererã iibeaa mari. Eropirã mari ñerire iidiabiriquererã ta iiniguicãa. Eropirã mari iirere pee masibeaa mari. ¹⁶ Eropirã ñerire iidiabiriquererã ñerire iiaa mari. Iri ñerire iidibirã Moise ĩgu dorerire “Õari doreri ãhraa,” arĩdiarã iiaa. ¹⁷ Eropirã “Yũ basi ñerire dipaturi iisome pare,” arĩquererã ta ñerire iiniguia. Mari pepirigue árĩripũ ñerire marire iicũ iiaa. ¹⁸ Õarire turaro iidiaquererã ta, ne bocatũbirica. Eropirã õpa masia. Ñeripu marire goroweomũraa. Mari pepirigue ñeri dihta ãhraa. Ne õari mara. ¹⁹ Õari mari

iidiaripure ne iibea. Ñerire mari iidiabiriripure iiaa. ²⁰ Eropirã “Yũ basi ñerire dipaturi iisome pare,” arĩquererã ta ñerire iiaa daja. Mari pepirigue árĩripũ marire ñerire iicũ iiaa.

²¹ Eropiro õpa wahaa marire. Õarire mari iidiaquerecũ ta mari Ƴaribejari mari pepiri ñeri ãhraa. Eropirã õaripure iibea mari. ²² Goãmu dorerire mari turaro yũhridiarica. ²³ Eropirã mari ire masia: Goãmu dorerire gamequererã mari ñeri pepiri mari Ƴaribejari ãhraa marire. Mari ñeri pepiri tarinũgaa mari õari iidiaripure. Eropirã mari ñerire duhumasibea.

²⁴ Eropa ñerire duhumasibirã ñero dujaa mari. ¿Mari ñeri Ƴaribejarire duhuboro dopa, mari ñeri pepiri marire dorebiriboro dopa noa marire taugũcuri? ²⁵ Jesucristore mari guñaturacũ ĩgũpũ mari ñerire iibiriboro dopa taugũcumi. ĩgũ mari Opũ mari ñeri Ƴaribejarire tautuhajadi árĩmi. ĩgũ eropiicũ Goãmure “Õhaa,” arãa mari. Eropirã dohpaguere mari Goãmu dorerire yũhridiarã ãhraa. Eropa yũhridiaquererã ta mari pepirigue ñero pepiri ãhraa dohpa. Mari eropa árĩrãre Jesucristo marire taumi.

8

Espíritu Santore oparã erã árĩricurire were gojañumi Pablo

¹ Dohpaguere Jesucristo yarãre erã dipuwajacuboro mara. Erã ñerire erã Ƴaribejarire iiniguibeama. Eropirã Espíritu Santo ĩgũ dorero dopa ta iiniguicãma erã. ² Eropigũ Jesucristo

yarã mari árĩcũ Espíritu Santo ñero iirire duhucũ iimi marire. Eropigũ Espíritu Santo árĩpehrerinũri Goãmũ mera árĩcũ iimi marire. Ñerire marire duhucũ iigũ, marire peamegue wabonirãre taumi. ³ Moise dorerire mari gamero iirã ne bocatĩusome. Eropirã iri doreri mera mari Goãmũ mera õaro árĩmasibiribũ. Mari eropa árĩrã árĩquerecũ ta õpa Goãmũ marire õarã árĩcũ iidigũ árĩmi. Irire mari ñeri dipuwajare wajayebasabure igũ magũre obeodigũ árĩmi. Igũ magũ mari iro dopa ta dupucudigũ árĩmi. Eropigũ wajayebasagũ mari pepirigue ñeri árĩrere cóãdigũ árĩmi. ⁴ Marire eropa ta iidigũ árĩmi Goãmũ igũ dorerire õarire igũ turari mera mari iiboro dopa. Igũ dorerire iirã árĩrã mari uaribejarire iibeaa mari. Eropirã Espíritu Santo igũ itamuri mera igũ dorero dopa ta iiaa mari.

⁵ Erã gamero ñerire iidiarã, ñeri dihtare uaribejama. Espíritu Santo igũ dorero dopa ta iiniguirãpũ õari dihtare iidiana erã.

⁶ Erã gamero ñeri dihtare iidiarã, iri dihtare uaribejarã peamegue warãcoma. Espíritu Santo igũ gamerire turaro iidiarãpũ árĩpehrerinũri Goãmũ mera árĩrãcoma. Eropirã erã õaro árĩcãrãcoma. ⁷ Erã gamero iirã Goãmũre gamesuribirã ahrima. Erã Goãmũ dorerire ne yuhribeama. Igũ dorerire ne yuhrimasisome erã.

⁸ Eropirã erã gamero iirã Goãmũre ihasuacũ iimasibeama.

⁹ Muapũ mua gamero iibeaa. Espíritu Santo mua mera árĩcũ igũ gamerire iiaa. Eropirã Espíritu Santore moorãpũ Cristo yarã

árĩbeama. ¹⁰ I ɯmure masa ñerire iira dipuwaja mari árĩpehrerã sĩrimorã dihta ãhraa. Mũa sĩrimorã árĩquererã ta Cristo yarã mũa árĩrã ĩɣu mera eropa árĩniguirãca mũa. Goãmɯ mũare “Ōarã ãhrima,” ĩɣu arĩ ĩacũ ĩɣu mera eropa árĩniguirãca mũa. ¹¹ Goãmɯ Jesure masudigɯ árĩmi. Eropa masudigɯ árĩɣu, Espĩritu Santo mũa mera ĩɣu árĩniguicũ mũa sĩrira pũhrɯ Goãmɯ mũa sãre masugɯcumĩ. Eropa masugɯ òaro árĩcũ iigɯcumĩ mũare. Jesure ĩɣu masudiro dopa ta eropa masugɯcumĩ mũare.

¹² Yɯ acawererã, “Ĭɣu eropa ta iigɯcumĩ,” arĩrã mari gamero iibiricãrã. ¹³ Mari gamero ñerire iirã, peamegue wamorã árĩcãrã tiiaa mari. Espĩritu Santo ĩɣu itamuri mera mari ñeri iiricũrĩre duhurã, árĩpehrerĩnari Goãmɯ mera árĩrãca.

¹⁴ Árĩpehrerã Espĩritu Santore yũhrirã Goãmɯ porã ta ãhrima. ¹⁵ Espĩritu Santo mari mera ĩɣu árĩnũgacũ Goãmɯ porã árĩnũgabɯ mari. Eropigɯ ĩɣu porã árĩcũ marire dipuwaja moa-some. Peamegue wadoresome. Eropirã gũibeaa mari iribojeguere mari gũidiro dopa. ĩɣu porã árĩrã, Espĩritu Santo ĩɣu itamuri mera dohpague “Ahɯ,” arãa mari Goãmure mari Pagure ¹⁶ Eropigɯ Espĩritu Santo mari pepirigue òpa masicũ iimi: “Diaye ta Goãmɯ porã ãhraa mari,” marire arĩ masicũ iimi ĩɣu. ¹⁷ Eropirã ĩɣu porã árĩrã, Goãmɯ árĩpehrerire ĩɣu porãre “Oɣura,” ĩɣu arĩrare maripɯ oparãca. Jesucristo mera irire oparãca mari. Cristo yare mari iira waja gajirã mera ñero tarinirã árĩrã, mari ĩɣu mera

umarogue ãaro áricãrãca. Eropirã Goãmũ ĩgu porãre “Ogura,” ĩgu arĩrare oparãca mari.

18 Dohpaguere i yebare ñero taria mari. Pũhrũguere umaroguere ãaro áricãrãca. Eropirã dohpaguere ñero tarirã wũaro bũjawere pepibiricãque. Mari ñero tarirapũ pehrea waroca. Pũhrũ ãaro áricãrãca Goãmũ pohroque. Eropirã mucubirirãca mari. Iri mucubiriripũ ne pehresome marire. 19 Eropirã Goãmũ porã Goãmũ pohroguere ãaro árĩrãcoma. Mari eropa wacũ, árĩpehleri Goãmũ ĩgu ĩhacũnugura sã mama dihta gohroto pehrea waroca. 20 Dohpaguere ĩgu ĩhacũnugura árĩpehleri ñero taria. Iri gamero eropa wabiriyorõ. Adán ñeri iinũgara pũhrũ Goãmũ ĩgu ĩhacũnugurare ñero wacũ iĩnumi. Eropigũ Goãmũ ĩgu ĩhacũnugurare eropa ta ñero árĩdoreniĩnumi dohpa. Pũhrũ ĩgu ĩhacũnugurare ãaripũre gohrotogũcumi daja ĩgu. 21 Eropigũ Goãmũ ĩgu ĩhacũnugura boapehreaborare ãaripũre gohrotogũcumi. Goãmũ porãre ãarã erã gohroto dopa ta, i umũ maja ĩgu ĩhacũnugura sãre árĩpehleri ãari dihta gohrotogũcumi. 22 Ire mari masia: Ñerire masa iinũgara pũhrũ árĩpehleri Goãmũ ĩgu ĩhacũnugura ñeri wayoro. Eropiro Goãmũ ãarire ĩgu gohrotoborore corero iiaa. 23 Maripũ Espĩritu Santore oparã ãhraa. ĩgu yarã mari wacũ Goãmũ Espĩritu Santore mata omi marire. ĩgu ĩhacũnugura iro dopa ta mari sã ñero taria. Eropirã ãaripũre gohrotoborore bũrigã gamerã cohrea. Eropirã ĩgu porã mari ĩgu pohro

waboro sãre burigã gameraã cohrea mari. Mama dupure ïgu marire ïgu oboro sãre burigã gameraã cohrea. ²⁴ Mari eropa corerã árĩcũ, ïgu ta marire peamegue wabonirãre taugucumi. ïgu pohrogue árĩnirã árĩrã ïgu pohrogue mari waborore corebiriboya mari. Marire ïgu tautuhara puhru árĩcũ irire corenemobiriboya. ²⁵ Eropirã ïabiriquererã ta dohpa, Goãmũ marire ïgu taaborore corerã eropa corenigua õaro yojaro mariro.

²⁶ Eropirã mari Goãmure õaro guñaturabirã ïgu gamerire õaro masibirã árĩcũ ïha Espíritu Santo marire itamumi. Eropirã Goãmure queoro serẽmasibiriquerẽcũ Espíritu Santopũ mari ya árĩburire Goãmure serẽbasami. Marire mojomoro ïagu mari ya árĩburire Goãmure serẽbasami. ²⁷ Goãmũ ïgu gamero dopa ta, mari Jesu yarã árĩborore serẽbasami ïgu Espíritu Santo. ïgu eropa arĩ serẽbasacũ Goãmũ mari pepirire masipehogũ árĩgu Espíritu Santo ïgu serẽrare masimi.

Cristo ya turari mera ñeri iirire tarinũgarãca mari, arĩ gojañumi Pablo

²⁸ Ire masia: Árĩpehrerã Jesure mahirã mari árĩcũ ïgu gamerire iimorãre beyepũ ïgu marire. Eropa beyegũ Goãmũ eropa ïhadibuniguicãmi marire. Eropigũ mari ñero taricũ ïagu Goãmupũ marire õaro wacũ iigucumi. ²⁹ Goãmũ marire ïgu yarã árĩmorãre matague ta mari ne masa dehyoaboro coregue ta guñatuhapũ. Eropa guñagũ ïgu magũ ïgu õagũ árĩro dopa ta marire õarã árĩrare guñapũ. ïgu magũ

iro dopa marire árĩdorepũ bajarã masa ĩgu magũre mari tĩgũcuborore. Eropĩgu árĩpehrero marire eropa wara mera marire õarã gohrotocũ iimi. ³⁰ Matague ta ĩgu yarã ĩgu árĩdorenirã mari árĩcũ, ĩgu porã mari árĩmorã sãre beyepũ marire. Eropĩgu marire ĩgu beyenirãre “Dĩpuwaja moorã, õarã ãhrima,” arĩ ĩhami. Marire ĩgu eropa “Õarã ãhrima,” arĩ ĩagu ĩgu mera ɯmaroguere õaro árĩcũ iigũcumi.

³¹ Irire masirã õpa pepia mari: Goãmũ marire ĩgu mahinirãre, ne gajirã ĩhaturirã bocatĩubeama. ³² Goãmũ mari ya dipuwaja sĩribure ĩgu magũre obeodĩgu árĩmi. “Yũ magũre mahia. Eropĩgu ĩgũre obeobeaa,” arĩbiridi árĩmi. Eropĩgu mari ya árĩburire ĩgu magũre obeodĩgu árĩgu Jesucristo mera árĩpehrerire õari dihtare ogũcumi ĩgu marire. ³³ Goãmũ beyenirã mari árĩcũ, ĩgu marire “Dĩpuwaja moorã, õarã ãhrima,” arĩ ĩhami. Mari ĩgu eropa arĩnirã árĩcũ, gajirã marire “Ñerã ãhrima,” ne arĩ weresãmasibeama. ³⁴ Cristo mari ya dipuwajare sĩrira pũhrũ masa mũriadi árĩmi. Eropĩgu Goãmũ diayerũ dohpague ĩgu ãhrimi dorebu. Eropĩgu ĩgu mari ya árĩburire diaye ta ɯmũri nũcũ serẽbasagu iimi Goãmũre. Eropirã gajirãpũ ne marire “Erã ñeri iira dipuwaja moaque,” arĩmasibeama. ³⁵ Cristo marire ĩgu bũrigã mahicũ gajirãpũ “Erãre ne mahibiricãque,” arĩmasisome ĩgũre. Eropĩgu mari ñero tariquerecũ ta, mari gũiquerecũ ta, gajirã marire erã ñero iiquerecũ ta, mari oaboaquerecũ ta, suhri marirã mari árĩquerecũ

ta, guhyaro marire árĩquerecũ ta, marire erã wejẽquerecũ ta, Cristo marire eropa mahinigu-icãgucumi. ³⁶ Goãmũ yare erã gojarapũ marire eropa waburire werero õpa arĩ werea:

Goãmũ, mũ yarã gũa árĩri waja erã wejẽsũmorã ta árĩniguirã tiaa gũa. Oveja erã wejẽmorã erã árĩro dopa ta, gũa sãre eropa ta wahaa, arĩ gojañuma Goãmũ yare erã gojarapũgue.

³⁷ Eropirã mari ñero tariquererã ta, Cristo marire mahigũ ãgũ itamuri mera, turaro mera ñerire tarinũgarãca mari. ³⁸⁻³⁹ Goãmũ marire ãgũ mahirare ãhmudi árĩmi mari Opũ Jesucristo mari ya árĩburire sãricũ. Eropigũ ãgũ marire burigã mahigũ ne duhusome. Mari sãricũ sãre, mari ojocaricũ sãre mahi duhusome. Doh-paguere, pãhrũgue sãre, marire ãgũ ne mahi duhusome. Eropirã anyua, watẽa oparã umaro majarã, i yeba majarã oparã, ñerã deyobirã sã marire Goãmũre “Mũ yarãre mahibiricãque,” arĩrã, bocatĩusome. Eropiro ne yujugũ ne yujuñe ãgũ ãhacũnugura marire ãgũpũre mahi duhudoreri ne mara. Marire ãgũ ne mahi duhusome.

9

Judio masa Goãmũ ãgũ beyenirã ãhrama, arĩ gojañumi Pablo

¹⁻² Yũ acawererã Israe masare guñagu burigã bujawerea. Cristore gamebeama erã. Eropigũ ñero sãporãcũ pepia yũhũ. Iri yũ eropa arĩri diaye ta ãhraa. Yũhũ Cristo yagu ãhraa. Eropigũ

mũare diaye arĩgu iiaa. Espíritu Santo yũ mera árĩcũ dohpaguere yũ acawererãre yũ arĩri iri diaye árĩcũ õaro masia yũhũ. Īgu yũre irire õaro masicũ iimi. ³ Israe masa yũ acawererã, yaha curu majarã Jesucristore gamebirã peamegue warãcoma, arĩ guñaricũa. Eropigu yũhũ erãre peamegue wamorãre taumasigu õpa arĩboya Goãmũre. “Erã ya dipuwajare yũpũre peamegue wadoreque,” arĩboya. Eropigu “Erã ya dipuwajare yũpũre cóãporo Cristo,” arĩboya. Yũ eropa arĩborañe wajaye masiya mara erã ya dipuwajare. ⁴ Erã yũ acawererã Goãmũ yare õarire mata opamũhtanirã árĩma. Israe mũru pãramerã árĩturiarã ãhrima. Eropigu Goãmũ ĩgu porã erã árĩburire mata apiñumi Goãmũ erãre. Eropigu Goãmũ ĩgu gosesiriri mera erã watope árĩñumi. Eropiro árĩpehrerire ĩgu masare õaro iiburire weremũriñumi erãre. Eropigu Moisere ĩgu dorerare mata apimũhtañumi Israe masare. Eropirã Goãmũre umupeoburi wihire iimũhtañuma erã. Eropigu erãre ĩgu õaro itamuborore weremũriñumi Goãmũ. ⁵ Gũa ya cururi gohra doce cururi ãhraa. Eropirã gũa ñecu sumarã Abrahã sã mũrague, erã pãramerã árĩturiarãgue ãhraa gũa Israe masa. Eropigu Cristo masa dehyoanijagu gũa acaweregu Israe masũ gohra árĩmi Cristo. Īgu Goãmũ ta ãhrimi. Eropigu ĩgu árĩpehrerã weca opu ãhrimi. Árĩpehrerinũri ĩgũre õaro umupeorã mari. Eropa ta iirã.

⁶ Israe mũru ĩgu pãramerã árĩturiarã árĩquererã árĩpehrerã Goãmũ yarã gohra

árĩbeama. Eropirã árĩpehrerã Goãmũ òaro oburire opamorã árĩbeama. Eropirã Israe masare “Òaro iigũra,” arĩdigũ árĩqueregũ Goãmũ erãre árĩpehrerãre òaro iibiricũ ïarã “Goãmũ ïgũ arĩdiro dopa ta iibeami,” arĩ pepibiricãro gahmea. ⁷ Õpa ãhraa: Gajirã Israe masa Abrahã pãramerã árĩturiarã erã árĩquerecũ ta, “Abrahã pãramerã gohra yaharã gohra ãhrima,” arĩ ïabeami Goãmũ erãre. Eropigũ òpa arĩñumi Goãmũ Abrahãre. “Mũ magũ Isaa pãramerã árĩturiarã erã tamera diaye ta mũ pãramerã árĩturiarã árĩrãcoma,” arĩmuriñumi Goãmũ Abrahãre. ⁸ ïgũ eropa arĩ werecũ ire masirãca mari: Árĩpehrerã Abrahã pãramerã erã masa dehyoara pũhrũ, mata Goãmũ porã wasome erã. Goãmũ ïgũ arĩ werepirare òaro peerã ïgũre umupeorãpũ erã dihta árĩrãcoma Goãmũ porã. Eropirã erã ta ãhrima Abrahã pãramerã árĩturiarã gohra. ⁹ Õpa arĩñumi Goãmũ Abrahãre: “Gaji bojori inosubu ta yũ dujaricũ mũ marapo Sara majigũgãre opagocumo mũ magũre,” arĩñumi Goãmũ Abrahãre. Eropa ta arĩ werepiñumi ïgũre Abrahã magũ Isaa masa dehyoaborore. Eropigũ ïgũ magũ Isaa masa dehyoañumi. ¹⁰ Pũhrũ Isaa Rebeca mera marapocũcũ igo ũama perã sũhrũanirã porãcũñumo. Erã pagũ Isaa gũa ñecũ mũrũ arĩñumi. ¹¹⁻¹² Eropirã erã porã erã masa dehyoaboro core, òarire, ñeri sãre erã iibiricũ ta Goãmũ erã pago árĩbore òpa arĩmuriñumi: “Ïgũ pagũ magũpũ ïgũ tĩgũre doregũcumĩ. Eropigũ ïgũ opũ árĩgũcumĩ,”

arĩmuriĩnumi igore igo porãcũboro core. Goãmũ ãgũ gamero dopa ta beyemi ãgũ. Eropã áriĩgũ, áriĩgũ ãgũ dehyoaboro core Jacobore Esaú pagũ magũ áriĩgũre opu áriĩbure beyemuriĩnumi. Eropigũ masa erã iirire ãaboro core ãgũ gamero dopa ta ãgũ yarã áriĩmorãre beyemi. ¹³ Eropã ta arĩ gojaĩnuma ãgũ yare erã gojarapũgue: “Jacobopũre mahimuriĩbũ. Eropigũ Esaúpũre mahibirimuriĩbũ,” arĩmi Goãmũ, arĩ gojaĩnuma iribojegũere.

¹⁴ ¿Irire peerã dohpa arĩ pepibocuri mari? “¿Erã iiricũrire ãaboro core yujugũre eropã beyegũ Goãmũ queoro iĩbeami,” ¿arĩ pepibocuri?” Áriĩbeaa. Queoro iigũ ta áhrimi. ¹⁵ Őpã arĩĩnumi Goãmũ Moise sãre: “Yũ gamegũ dihtare mojomoro ãagũra,” arĩmuriĩnumi ãgũ Moiserẽ. Eropigũ yujugũre ãgũ gamero beyegũ queoro iigũ iimi Goãmũ. ¹⁶ Eropirã mari gamero Goãmũre marire mojomoro ãadoremasibeaa mari. Eropirã mari õarire iira waja sãre ne mojomoro ãabeami ãgũ. ãgũ gamero dopa ta mojomoro ãhami. ¹⁷ Eropigũ eropã ta ãgũ gamero dopa iĩnumi Egipto majarã opu sãre. Őpã arĩĩnumi Goãmũ ãgũre faraõre: “Egipto majarã opu áriĩbure apigũ iĩbũ mũre yũ turarire áriĩpehrerãre ãhmubure. Eropigũ áriĩpehreri yeba majarãre, yũre erã masiborore opu acugũ iĩbũ yũhũ mũre,” arĩĩnumi Goãmũ ãgũre, arĩ gojara áhraa Goãmũ yare erã gojarapũgue. ¹⁸ Eropigũ ãgũ gamerãre mojomoro ãhami ãgũ mari masare. Eropigũ ãgũre erã gamebircũ ãagũ ãgũ gamero erãre yũhribircũ iimi ãgũ. Eropigũ

Goãmũ ĩgũ gamero dopa ta iimi.

¹⁹ ĩgũ eropiĩgũ árĩcũ ĩarã õpa arĩboca mũa: “¿Goãmũ erãre ĩgũre yũhribiricũ iidigũ duhpigũ ero pũhrũ erã ĩgũre yũhribirira dipuwaja moayuri erãre?” arĩ papũri serẽpiboca mũa. ²⁰ Eropa arĩbiricãque. Mari masa bu árĩrã ãhraa. Goãmũ mera papũrimasibea. Mátasoro wéagore “¿Duhpigo yũre eropa iiri mũhũ?” iri soro arĩ serẽpimasibea. Eropa ta mũa sã Goãmũre ĩgũ gamero iigure “¿Duhpigu eropa iiri mũhũ?” arĩ serẽpimasibea. ²¹ Mátasoro wéago máta mera igo gamero dopa iimo. Eropigo õarire dibuburi sorore iimasimo igo. Iri máta mera ta bu árĩri dibuburi soro sãre iimasimo igoa. Igo iiro dopa ta Goãmũ sã ĩgũ iidiaro dopa ta iimi.

²² Eropigu Goãmũ peamegue ĩgũ cóãmorãre erã ñero iirare ĩha guagu, erãre dipuwaja moa-diaqueregu ta yoari boje erã ñeri iirire eropa ĩacãnimi. Árĩpehrerãre ĩgũ turarire ĩhmubu, mata erãre dipuwaja moanibirimi. ²³ Eropa ta iimi marire ĩgũ mojomoro ĩarãre, ĩgũ õatariagu ĩgũ árĩrĩre, ĩgũ turari sãre marire masidorebu. Matague ta marire, “Erãre mojomoro ĩagũra yũhũ. Yũ õarire ogũra erãre,” arĩ apiñumi Goãmũ marire. ²⁴ Eropirã maripũ ĩgũ beyenirã árĩrã iiaa. Eropirã ĩgũ beyenirã judio masa dihta arĩbeama. Judio masa arĩbirã sã ãhrima ĩgũ beyenirã. ²⁵ Eropa ta ãhraa judio masa arĩbirãre Goãmũ yare Osea waĩcũgũ ĩgũ õpa arĩ gojadiro dopa ta:

Ero coregue yaharã arĩbirinirãre pũhrũ

erãre “Yaharã àhrama,” arĩgura. Eropigu ero coregue yu mahibirinirãre pũhrugue erãre “Yu mahirã àhraa mua,” arĩgura, arĩpu Goãmũ. ²⁶ “Yaharã árĩbeaa mua,” Goãmũ ĩgu arĩra yeba majarã Goãmũ ojocariniguicãgu porã ta árĩrãcoma, arĩ gojamũhtamũriĩnumi Osea iribojegure.

²⁷⁻²⁸ Eropigu iribojegue majagu Isaia Israe masare õpa wereĩnumi: “Mari Opũ i yeba majarãre bajarã masare yojaro mera diaye ta dipuwaja moa purumujugucumi. Eropirã wũariya maja imipayeri iro dopa Israe masa bajarã gohra erã árĩquerecũ ta bajamerãgã tarirãcoma erã,” arĩmũriĩnumi Isaia. ²⁹ Eropigu dipaturi ta wereyugu õpa arĩ gojaĩnumi Isaia:

Mari Opũ árĩpehrerã weca opu bajamerãgã mari mera majarãre taubigu, marire judio masare árĩpehrerãre dederecũ iiboĩnumi ĩgu. Sodoma majarãre, Gomorra majarã sãre ĩgu dedeopehocũ iidiro dopa ta mari sãre dederecũ iiboĩnumi ĩgu, arĩ gojamũriĩnumi Isaia.

Judio masa õari buherire gamebirima, arĩ gojaĩnumi Pablo

³⁰ Eropa ta àhraa. Eropirã ire masique mua: Judio masa árĩbirãpu Goãmũre amabiriquererã ĩgure bocama. Jesucristore erã umupeocũ, “Õarã àhrama,” arĩ ĩhami Goãmũ erãre.

³¹ “Goãmũ dorerire Moisere ĩgu apirare mari iicũ ĩgu marire õarã ĩagucumi,” arĩriĩnorã judio masapu. Eropa ĩgu dorerire erã iiquerecũ ta Goãmũ ĩha suabirimuripu erãre. Eropirã õarã árĩdiaquererã bocatĩubirimũriĩnorã. ³² Erã

Jesucristore umupeoro mariro erã gamero Moise dorerire iidiarima Goãmũ mera õaro árĩdiarã. Eropirã Cristore erã ñeri iirare cóãbure gamebirã Goãmũ pohrogue ne ejasome. ³³ Eropa ta arĩ gojamũhtañuma Goãmũ ïgũ magũre wereyurire:

Utãye iro dopa árĩgũre, yũ beyedigũre dohpague Jerusaléngue apigũ iiaa. Ìgũre umupeobirã, ïgũre tarinũgarã yũ pohrogue ne ejasome. Eropirã ïgũre umupeorãpũ ïgũ mera õaro mucubiriniguirãcoma. Yũ pohro warãcoma, arĩmi Goãmũ, arĩ gojañuma Goãmũ yare erã gojarapũguere.

10

¹ Yũ acawererã, Israe masare Goãmũ ïgũ tauborore bũrigã gahmea yũhu yũ sĩporã mera. Eropigũ Goãmũ erãre ïgũ tauburire serẽbasaa yũhu. ² Diaye ta erã Goãmũ gamerire iidiarima. Eropa iidiaquererã ta ïgũ gamerire masibeamã. ³ Eropirã Goãmũ erãre õacũ iiburire masibeamã. Eropa masibirã erã gamero õarire iiquererã bocatĩubirima. Erã eropiicũ, erã Goãmũ Jesucristore umupeodorediro dopa erã iibiricũ, ïgũpũ erãre “Õarã ãhrima,” arĩ ïabirimi. ⁴ Cristore umupeorãre “Dipuwaja moorã, õarã ãhrima,” arĩ ïhami Goãmũ. Eropirã “Mari ñeri iira dipuwaja Goãmũ tauboro dopa Moise dorerire iiro gahmea daja,” arĩ pepibiricãro gahmea. Cristore umupeorã ïgũ mera taria.

⁵ Moise iribojegue majagũ õpa arĩ gojañumi: “Goãmũ dorerire mari dũhyaro mariro iipehocũ Goãmũ marire ‘Dipuwaja moorã, õarã ãhrima,’ arĩ ïagũcumĩ,” arĩ gojañumi ïgũ. ⁶ Ìgũ eropa

arĩ gojaquerecũ ta dohpaguere masa Cristore erã umupeocũ Goãmũ erãre “Õarã ãhrima,” arĩ ìhamì. Iri buheri “Cristore umupeoque,” i arĩ buheri õpa arĩ werea: “Õpa arĩ pepibiricãque mũa: ‘¿Noa Cristore umaroguere árĩgũre aĩdijugũcuri marire ìgũ buhecũ daja?’ arĩ pepibiricãque mũa. Cristo eratuhadigũ árĩmi marire taugũ eragũ i yebaguere. ⁷ Eropirã daja ‘¿Noa sĩrinirã pohroguere Cristore masu aĩgãribocuri?’ arĩ pepibiricãque mũa. Ìgũ sĩridigũ masa mũriadigũ árĩmi,” arĩ werea i buheri. ⁸ Eropiro õpa arĩ werea Goãmũ yare erã gojarapũgue: “Goãmũ ya buherire mari amacũ ìgũ buheri ohõ ãhraa. Ìgũ buherire masituhaa mũa. Eropirã ìgũ buherire wereniguimũrabũ,” arĩ gojañuma. Iri buherire “Cristore umupeoque,” arĩ buherire masare werea gũa. ⁹ Iri buheri õpa arĩ werea: “Jesu yũ opũ ãhrimi,” arĩ mari disiro mera werecũ, “Goãmũ Jesure sĩridigũre diaye ta masũnumi,” arĩ mari pepicũ ìha Goãmũ marire peamegue wabonirãre taugũcumi. ¹⁰ Jesure mari umupeocũ ìha Goãmũpũ marire “Õarã ãhrima,” arĩ ìagũcumi. Eropigũ gajirãre “Yũhũ Jesucristore umupeoa,” mari arĩ werecũ ìha ìgũ marire peamegue wabonirãre taugũcumi.

¹¹ Õpa arãa Goãmũ yare erã gojarapũ: “Ìgũre umupeorã, ìgũre erã umupeorare ne bujaweresome. ‘Ìgũre umupeobiricũ õaboya yũre,’ ne arĩsome,” arĩyoro Goãmũ yare erã gojarapũgue. ¹² Judio masare, judio masa árĩbirã sãre Goãmũ yujuro mera ta itamumi. Mari

Opu árĩpehrerã tauro opu áhrimi ĩgu. Eropigu árĩpehrerãre ĩgure serẽrãre itamugucumi ĩgu. ¹³ Eropa ta arĩ gojañuma Goãmũ yare gojarapũgue opa arĩ gojarã: “Yũ ñerire cóãque. Eropigu yare tauque,” masa erã serẽcũ erãre peamegue wabonĩrãre mari Opu taugucumi,” arĩ gojañuma. ¹⁴ Eropirã masa Cristore “Diaye ta marire taugu áhrimi,” arĩ umupeobirã ĩgure eropa serẽmasibeama erã. Eropirã ĩgu buherire Jesucristo erãre tauburi buherire peebirã ĩgure umupeomasibeama. Eropirã ĩgu buherire erãre weregu maricũ Goãmũre erã masisome. ¹⁵ Eropirã ĩgu buherire weremorãre erã obeobiricũ ĩgu buherire weremasibeama. Opa arĩ gojañuma Goãmũ yare erã gojarapũgue: “Oari buherire marire oarã wacũ iiburi buherire weremorã erã eracũ ĩarã oaro mucubiria mari,” arĩ gojañuma iribojegure.

¹⁶ Eropa arĩquerecũ ta masa bajarã Jesucristo yare oari buherire peediabeama. Eropa ta arĩ gojamũriñumi Isaia: “Opu, erãre mari wererare ne peediabeama,” arĩ weremũriñumi Isaia Goãmũre. ¹⁷ Eropirã masa Jesucristo yare oari buherire peerã peeñarã Cristore umupeoma.

¹⁸ Eropigu ire serẽpidiaca mũare: ¿Israe masa Jesucristo yare peebiriyuri mũa pepicũ? Yuju diaye ta erã peemũririñuma. Eropa ta áhraa Goãmũ yare erã gojarapũ sãre:

Goãmũ yare wererã árĩpehrerogure weresirirã wama. Eropirã árĩpehrero majarãgue ĩgu yare peema, arĩ gojañuma iribojegue.

¹⁹ Dipaturi mũare serẽpidiaca daja: ¿Israe

masa peequererã õaro masibiriyuri mũa pepicũ? Masiriñuma. Masiquererã Jesucristore umupeo-diabiriñuma. Erã eropa peediabiricũ gaji yeba majarã Goãmũa yarã wahama. Irire werenemogu Moise ãgũa arĩrare weremuhtagura: Õpa arĩ gojañumi ãgũa:

Õpa arĩ weremi Goãmũa Israe masare: “ ‘Bu árĩrã ãhrima,’ mũa arĩ ãanirãre yaharã árĩmorã iigura. Yũ eropiicũ mũarũa erãre ãhaturirãca. Eropigũa mũare erã mera guacũ iigũca yũhũa, arĩ weremi Goãmũa,” arĩ gojañumi Moise.

²⁰ Isaia sã doyarõ mariro õpa arĩmũriñumi:

Õpa arĩmi Goãmũa: “Yũre amabirãrũa yũre bocama. Eropigũa yũre masibirãre erãre yũre masicũ iibũa yũhũa,” arĩmi Goãmũa, arĩ gojañumi Isaia. Judio masa árĩbirã Goãmũa yarã erã waburire weregu eropa ari gojañumi.

²¹ Israe masa rũre õpa ari gojañumi Isaia: “Õpa arimi Goãmũa: ‘Mũa ñeri iirare bũjawereque yaharã wamorã, arimũrĩribũa erãre. Erãrũa yũre tarinũgarã yũre yũhribirimũrima,’ arimi Goãmũa,” arĩ gojañumi Isaia.

11

Yujurãyerire Israw masare taugũcumĩ Goãmũa, ari gojañumi Pablo

¹ ¿Eropigũa Israe masare Goãmũa igu beyenirãre erã tarinũgacũ erãre cóãpehocãyuri igũa mũa pepicũ? Áribeaa. Erãre cóãbirimi ãgũa. Yũ sã Israe masũa, Abrahã pãrami árĩturiagũa ãhraa. Eropigũa Benjami ya curu majagũa ãhraa.

² Iribojegue Goãmũ Israe masare beyemuriñumi. Ìgũ eropa beyenirãre cóãbeami. Goãmũ yare erã gojarapũ Elia Ìgũ iirare werea. Iripũ Israe masare Elia Goãmũre Ìgũ arĩ weresãrãre masica mũa. Õpa arĩ weresãñumi Ìgũ: ³ “Opũ, erã Israe masa mũ yare weremãhtanirãre wejẽpehocãma. Eropirã mũre umupeori mesarire cóãpehocãma. Eropigũ erã watope yũ dihta mũ yagũ dujaa dohpaguere. Yũ eropa árĩcũ ìarã yũ sãre wejẽdiana dohpaguere,” arĩñumi Elia Goãmũre. ⁴ Ìgũ eroparĩcũ peegũ õpa arĩ yũhriñumi Goãmũ Eliare: “Mũhũ yahagũ yujugũ ta árĩbeaa. Siete mil ùma yaharã àhřima dohpaguere. Erãre dihbuabũ yũhũ. Erã sã yũre õaro umupeoma. Baal waĩcũgũ wéadigure ne umupeobirimũrama erã sã. Eropigũ gũibita mũhũ,” arĩñumi Goãmũ Eliare iribojeguere. ⁵ Irisubure Elia Ìgũ árĩrisubure Ìgũ yarã árĩmorãre Goãmũ Ìgũ dibudiro dopa ta dohpague sãre bajamerãgã Israe masare Ìgũ yarã árĩmorãre dihbumi. Goãmũ erãre mojomoro ìagũ dihbumi. ⁶ Õarire erã iicũ ìagũ dibubirimi. Erãre mojomoro ìagũ dibugũ beyemi. “Õarire mũa iira pũhrũ mũare beyegũra,” arĩgũ, Ìgũ diaye ta erãre mojomoro ìagũ iibiriboñumi. Õarire erã iira pũhrũ erãre Ìgũ beyecũ erãre wajatari árĩboya. Õarire erã iibiriquerecũ ta erãre diaye ta mojomoro ìagũ Goãmũ beyemi erãre. ⁷ Eropa iri õpa àhřaa: Israe masare Goãmũ erãre, “Õarã àhřima,” Ìgũ arĩ ìacũ gamequererã ta erã yujuro bojebeama. Goãmũ Ìgũ basi Ìgũ beyenirãpũ õarã wahama

ĩgu mera. Īgure yujuro bojebirãpũ ĩgu yare peediabeama. ⁸ Eropa ta arĩyoro Goãmũ yare erã gojarapũ: “Goãmũ ĩgure gamebirãre ĩgu yare peebiricũ iimi. Eropigũ diaye árĩrire erã peequerecũ erãre õaro peebiricũ iimi Goãmũ. Eropa ta árĩniguicãma dohpague sãre,” arĩ gojañuma iribojegure.

⁹ Eropigũ õpa arĩñumi Davi mũrũ iribojegue majagũ Goãmũre:

Erã Israe masa erã bosenũri mucubiririnũri iirã ñero iima erã. Erã eropa iicũ ĩagũ dipuwaja moaque mũhũ erãre. ¹⁰ Erãre õaro peebiricũ iique mũhũ. Eropirã eropa dipuwajacũrã árĩniguicãporo erã. Eropirã eropa bũjawereniguicãrãcoma, arĩñumi Davi Goãmũre.

Judio masa árĩbirãre peamegue wabonirãre taugũcumĩ Goãmũ, arĩ gojañumi Pablo

¹¹ ¿Judio masa Cristore erã gamebiricũ ĩagũ Goãmũ erãre cóãcãyuri mũa pepicũ? Cóãgohracãbiriñumi. Eropa erã Cristore erã gamebiricũ dohpaguere judio masa árĩbirãpũ Goãmũ ĩgu taumorã wahama. Dohpaguere ĩgu yarã iimi Goãmũ erãre. Īgu eropiicũ ĩarã yujurãyeri judio masapũ erãre ĩhacũ erã sã Jesucristore umupeodiana. ¹² Judio masa erã Goãmũre tarĩnũgacũ judio masa árĩbirãpũ Goãmũ ĩgu õari buherire peema. Eropirã árĩpehrero majarã judio masa árĩbirã Goãmũ taumorã wañorã õaro warã. Pũhrũ judio masapũ Cristore erã umupeonũgara pũhrũ tamerare i yeba majarãre õatariaro waroca.

13 Dohpaguere m̄are judio masa árĩbirãre werebu iiaa. Cristo apimi ȳre m̄are judio masa árĩbirãre buhebure. Eropa buhegu bu gohra iigu iibea. 14 Ȳre eropa buhedo-redigu árĩgu masare werem̄ra. Ȳ acawer-erãre judio masare m̄a Jesucristo umupeorare ìhacũcũ iidiagu werea. Goãm̄ taunirã m̄a árĩcũ ìarã erã sã Cristore gahme ìgu taumorã wabocoma, arĩgu werea. 15 Dohpaguere judio masare Goãm̄ boje apigu, gajirãguere òari buherire Goãm̄ weredoremi ìgu mera erã òaro árĩmorãre. Eropiro judio masare ìgu boje apicũ òaro waha b̄ i yeba majarãre judio masa árĩbirãre. ìgu eropiidiro tauro judio masa sãre ìgu yarã árĩmorãre ìgu iicũ tamerare òatariaro waroca i yeba majarãre. Goãm̄ mera erã òaro árĩcũ bajarã masa Jesure umupeorãre peamegue wabonirãre taugucumi. 16 Òpa àhraa: Abrahã gua ñec̄u m̄u Goãm̄ mera òaro ìgu árĩdiro dopa ta ìgu pãramerã árĩturiarãgue sã Goãm̄ mera òaro árĩrãcoma Cristore umupeorã árĩrã.

17 Yujurãyeri erã eropa árĩrã árĩquerecũ ta gajirã erã acawererãp̄re judio masare Goãm̄ boje apinimi dohpa. Judio masa Goãm̄ ìgu beyem̄htanirã olivo waĩc̄digu otedigu d̄p̄ri iro dopa àhrima. M̄a judio masa árĩbirã ìgu beyem̄htanirã árĩbirã n̄gu majagu d̄p̄ri iro dopa àhraa. Olivo otedigu d̄p̄rire yujuyeri d̄p̄ri ìgu tabe cóãdiro dopa ta gajirã judio masap̄re Goãm̄ cóãmi. Eropa cóãgu ìgu yarã árĩbirã wacũ iimi erãre. ìgu cóãra d̄p̄rire gaji d̄p̄rire n̄gu majagu d̄p̄rire gohroto

tuhboro dopa, Goãmũ judio masare judio masa árĩbirã mera gohrotomi. Eropa gohrotogu mũare judio masa árĩbirãre ãgu yarã wacũ iimi. ¹⁸ Mũare ãgu eropa gohrotocũ, “Judio masa tauro ðarã ãhraa pare gũa,” arĩ pepibiricãque. Ire guñaque: Judio masapũre beyemũhtapũ Goãmũ. Mũapũ erã pũhrũ Goãmũ yarã árĩrã mũa sã Goãmũ ðari oburire opaa. Eropirã “Judio masa tauro ðarã ãhraa,” arĩ pepibiricãque.

¹⁹ Mũa judio masa árĩbirãpũ ðpa arĩboca: “Yujurãyeri dũpũrire ãgu cóãdiro dopa ta Goãmũ judio masare cóãmi yujurãyerire. Eropa cóãgu ãgu gaji dũpũrire gohroto ãgu tuhdiro dopa ta ãgu yarã mari wamorãre apimi,” arĩboca mũa judio masare tarinũgadiarã. ²⁰ Õpa ãhraa. Erã Jesure umupeobirira dipuwaja cóãpũ Goãmũ erãre. Eropigu mũa sãre Jesure mũa umupeobiricũ ãgu yarã árĩmorãre mũare apibiri-boañumi. Eropirã “judio masa tauro ðarã ãhraa gũa,” arĩ pepibiricãque mũa. Eropa arĩbirã ta Goãmũre ðaro umupeoque. ²¹ Mũhtari dũpũri iro dopa judio masa Goãmũ yarã árĩmũhtañuma. Iri gohroto tuhra dũpũri iro dopa ta erã pũhrũ mũa Goãmũ yarã wabũ. Eropigu Goãmũ ãgu yarã árĩmũhtanirã ãgũre umupeobiricũ ãgu cóãpũ erãre. ãgu erãre eropiidiro dopa ta mũa sãre cóãgũcumĩ mũa ãgũre umupeobiricũ. Eropirã Goãmũre ðaro umupeoque mũa. ²² Goãmũ mũare ðaro iigu ãgu árĩcũ masique mũa. Eropirã gũhyadiaro mera, ãgu dipuwaja moagu ãgu árĩcũ sãre masique mũa. ãgũre umupeobirãre ãgu dipuwaja moagũcumĩ.

Eropa árĩqueregu ta mua ĩgure umupeoniguicũ mware õaro iigucumi ĩgu. ĩgure umupeobiricũ ñeri dũpũrire ĩgu tabe cóãdiro dopa ta mua sãre cóãgucumi Goãmũ. ²³ Masapũ erã tabe cóãra dũpũrire tuhumasibeamã daja. Goãmũpũ árĩpehrero iimasiguã ãhrimi. Eropiguã judio masa ĩgu cóãnirã Cristore erã umupeodiacũ Goãmũ ĩgu yarã árĩcũ iigucumi daja erãre. ²⁴ Mua judio masa árĩbirã Goãmũ yarã árĩbirimũriyoro. Eropa árĩbirã mua árĩquerecũ ta Goãmũ mware ĩgu yarã arĩcũ iigucumi. Eropiguã ĩgu beyemũhtanirã mua árĩbiriquerecũ ta ĩgu yarã árĩcũ mware iidiami ĩgu. Eropiguã judio masare ĩgu beyemũhtanirãpũre ĩgu yarã árĩcũ ĩgu tauro iidiaucumi.

Pũhrũ Israe masare taugucumi Goãmũ, arĩ gojañumi Pablo

²⁵ Yũ acawererã, ire masa erã masibirirare mware weregũra. Mua õpa arĩboca: “Dohpaguere gua dihtare beyemi Goãmũ. Gũapũ masipehocãa,” mua arĩ pepiboca. Mua irire arĩ pepibiriboro dopa ire weregũra mware. Õpa ãhraa masa erã masibirira: Dohpaguere bajarã judio masa Goãmũre peediabirã ãhrima. Eropirã bajarã judio masa árĩbirãre Goãmũ ĩgu queodiropẽ ĩgu yarã wacũ iigucumi. Ero pũhrũ judio masapũ ĩgure gamerãcoma daja. ²⁶ Erã eropa gamecũ árĩpehrerã Israe masare Goãmũ taugucumi erã peamegue wabonirãre. Goãmũ yare erã gojarpũgue eropa ta arĩ gojañuma:

Jerusalén waĩcũri macague judio masa ya macague erãre taubu arigũcumi. Eropigũ Jacobo mũrũ pãramerã árĩturiarãre erã ñerire ĩgũ cóãgũcumi. ²⁷ Eropigũ erãre taugũ iribojegue yũ arĩ erãre werepirare iigũcumi, arĩmi Goãmũ, arĩ gojamũhtañuma Goãmũ yare erã gojarapũgue.

²⁸⁻²⁹ Dohpaguere erã judio masa Cristo yare umupeobirã Goãmũre gamebeama. Erã eropiicũ dohpaguere mũapũ judio masa árĩbirãpũ Cristore umupeonũgabũ. Judio masapũre Goãmũ beyemũhtañumi. Goãmũ ĩgũ arĩ werepidiro dopa ta masare ĩgũ beyediro dopa ta diaye iimi ĩgũ. Eropigũ judio masa ñecũ sũmarã mũra ĩgũ beyenirã erã árĩcũ dohpague erã árĩturiarã sãre ĩgũ mahimi. ³⁰ Iribojegue mũa sã Goãmũre tarinũganirã árĩriyoro. Dohpaguere judio masa Goãmũre erã tarinũgacũ ĩagũ ĩgũ mũapũre mojomoro ĩagũ taumi. ³¹ Dohpaguere judio masa ĩgũre tarinũgarã ãhrima. Erã eropa árĩquerecũ ta Goãmũ dohpamasapũre Goãmũ beyemũhtañumi. Goãmũ ĩgũ arĩ werepidiro dopa ta masare ĩgũ beyediro dopa ta diaye iimi ĩgũ. Eropigũ judio masa ñecũ sũmarã guere mũare mojomoro ĩadiro dopa ta erã sãre pũhrũ mojomoro ĩagũcumi. ³² Ōpa ãhraa: Árĩpehrerã masare Goãmũ ĩgũre erã tarinũgara waja yujuro mera dipuwajacũdoremi. Eropigũ árĩpehrerã erã dipuwajacũrã erã árĩcũ ĩha árĩpehrerãre yujuro mera mojomoro ĩagũcumi ĩgũ.

³³ Ōatariagũ ãhrimi mari Goãmũ. Turatariagũ ãhrimi. Ōaro masipehogũ ãhrimi ĩgũ. Eropiro

ĩḡu guñarire, ĩḡu iiburire marire ðaro masiya mara. ³⁴ Ōpa arĩ gojañuma Goãmũ yare erã gojarapũgue: “Goãmũ mari Opũ ĩḡu guñarire ne masa ðaro masibeama. Eropirã masa ĩḡure ‘Ōpa iique,’ arĩ weremasibeama. ³⁵ Eropirã masa Goãmũre erã gajino ora pũhrũ ‘Ĭḡu marire wajamomi,’ arĩ masiya mara masa,” arĩ gojañuma iribojeguerẽ. ³⁶ Goãmũ árĩpehrerire iidi árĩmi. Eropigũ ĩḡu turari mera árĩpehrerire árĩcũ iidoredi árĩmi ĩḡu. Eropiro árĩpehreri ĩḡu iiburi ãhraa. Eropirã árĩpehrerinũri ĩḡure umupeorã mari. Eropa ta iirã mari.

12

Goãmũ gamerire marire iiniguicãdoreñumi Pablo

¹ Goãmũ marire turaro mojomoro ĩhami. Ĭḡu eropa mojomoro ĩagũ árĩcũ ĩarã, yũ acawererã, mũa basi ta Goãmũ gamerire iiniguicãrã árĩque. “Mũhũ yũ opũ ãhraa,” arĩque ĩḡure. Eropirã ðaripũre gohrotonirã, ñeri marirã árĩque. Eropa ta iiro gahmea marire Goãmũre umupeorãre. Mũa eropa árĩrã árĩcũ ĩḡu mucubirigũcumi. Eropigũ mũare irire bũrigã iidorea. ² I yeba majarã erã gamero dopa ta pepibiricãque mũa. Eropirã mũa pepiriguere Goãmũ gamerire gohrotoque mũa. Eropirã ðaripũre gohrotonirã árĩrãca mũa. Eropa gohrotoã Goãmũ mũare ĩḡu iidorerire masirãca mũa.

³ Goãmũ yũre mojomoro ĩagũ mũare buhedoregũ beyemi yũre. Eropigũ árĩpehrerãre mũare ðpa dorea yũhũ. “Ōatariagũ ãhraa yũhũ,”

arĩ pepibiricãque. Eropa pepicãque. Jesu-
 cristore mua umupeorã “Goãmũ yare ïgũ ita-
 muro mera iimasia yũhũ ïgũ yare,” arĩ pepique.
 4 Õpa arĩ werenemogura yũhũ: Mari mojotori,
 guburi, cuiiri, árĩpehreri mari dũpũ árĩri baja
 ãhraa. Mari dũpũ árĩri sã yuju dũpũ árĩquerero
 gajiropa árĩri mohmeri opaa. Mari dũpũ mari
 Jesu yarã iro dopa ãhraa. Cristo dũpũ iro dopa
 árĩrã yuju curu ta ãhraa mari. 5 Mari eropa
 árĩcũ ïagũ gajiropa árĩri dihta mohmerire apimi
 Goãmũ marire. Eropirã bajarã masa árĩquererã
 ta Cristore umupeorã árĩrã ïgũ dũpũ iro dopa
 yuju curu ãhraa mari.

6 Eropigũ marire mari nũcũre gajiropa árĩri
 mohmerire mari iimasiburire ïgũ turari mera
 apidigũ árĩmi. ïgũ eropiicũ maripũ ïgũ api-
 rare õaro iiro gahmea. Eropirã Jesu yarã
 õpa game itamuporo: Yujurãyerire Goãmũ ïgũ
 yare weretaumasimorãre apidi árĩmi. Eropirã
 erã Cristore erã masiopẽ ïgũ yare õaro were-
 tauporo gajirãre. 7 Gajirãre Goãmũ yarãre
 erã itamumasimorãre apidi árĩmi. Eropirã
 erãpũ masare õaro mera itamuporo. Gajirãpũre
 Goãmũ yare buhemorãre apidi árĩmi. Eropirã
 erã masare õaro buheporo. 8 Gajirãre masare
 mucubiricũ iimorãre apidi árĩmi. Eropirã irire
 õaro iiporo. Gajirãre erã ya erã gamerire
 omorãre apidi árĩmi. Eropirã gajinore orã,
 õaro mera mucubiriri mera oporo. Eropirã
 gajirãre doremassimorãre apimi. Erã dorerã õaro
 mera doreporo. Eropigũ daja mojomorocũrãre
 itamumasimorãre apidi árĩmi. Erãre itamurã

mucubiriri mera itamuporo, arĩ werea mũare.

Jesu yarã árĩrã õpa iirã ãhrima, arĩ gojañumi Pablo

⁹ Gajirãre mahi umupeorã, diaye ta mahi umupeoque. Eropirã ñero iirire doorã árĩque mũa. Eropirã õaripũre gameniguicãque. ¹⁰ Mũa pagũ porãre mũa umupeoro dopa ta Jesu yarã mũa mera majarã sãre umupeoque. Eropirã mũa mera majarã erã gameripũre itamumũhtaque. Pũhrũ mũ yare iique.

¹¹ Goãmũ gamerire iirã ne tebiricãque. Eropirã mari Opũ ĩgũ dorediro dopa ta õaro mucubiriri mera iique.

¹² Goãmũ mũare peamegue wabonirãre ĩgũ taunirã ãhraa mũa. Irire masirã mucubirique mũa. Eropirã ñero tarirã Cristo yare duhuro mariro yujuro bojeque mũa. Eropirã Goãmũre eropa serẽniguicãque.

¹³ Gajino Jesu yarãre dũhyacũ ĩarã oque erãre. Eropirã mũa ya wirigue masa erã ejacũ õaro sĩporãcũ erãre bocatĩrique.

¹⁴ Mũare ñero iirãpũre erã õaro árĩburire serẽque Goãmũre. Eropa õadorerã erãre ujapeobiricãque.

¹⁵ Gajirã mucubiricũ ĩha erã mera mũa sã mucubirique. Gajirã orecũ ĩha erã mera oreque.

¹⁶ Mũa mera majarã mera õaro árĩque mũa. Eropirã “Gajirã tauro õagũ ãhraa,” arĩ pepibiricãque. Bu árĩrã mera sãre õaro árĩque. Eropirã “Masitarinũgarã ãhraa gũa,” arĩ pepibiricãque.

¹⁷ Gajirã mũare ñero iiquerẽcũ ta, erãre ñero ii gamebiricãque. Eropirã õarire iique.

Eropirã õarã mũa árĩrire árĩpehrerã masa ãha masirãcoma. ¹⁸ Mũa masiopẽ turaro mera õarire iique árĩpehrerã mera mũa õaro árĩcãboro dopa. ¹⁹ Mũa yu mahirã, yu acawererã, gajirã mũaare erã ñero iiquerecũ ta erã iro dopa ñero ii gamebircãque. “Erã ñero iira dipuwaja Goãmuru dipuwaja moagucumi,” arĩ guñarã ñero ii gamebircãque erãre. Goãmũ yare erã gojarapũgue eropa ta arĩ gojañuma: “Yuru masa erã ñero iira dipuwaja moaguãhraa. Eropigu diaye ta dipuwaja moagura, arĩmi mari Orũ,” arĩ gojaraãhraa. ²⁰ Eropirã õpa iique mũa: Mũaare ãhaturidigu ãgu oaboacũ ãarã ejoque ãgure. ãgu ñemesibucũ deco ãiaque ãgure. Eropa iirã mũaare ãhaturidigu ãgu ñero iirare guhyasĩricũ iirãca. ²¹ Eropirã gajirã mũaare erã ñero iiquerecũ murũ erãre ñero ii gamebircãque. Eropirã erãre õaro iique. Eropa iirã ñeripure tarinugarã iirãca mũa.

13

¹ Árĩpehrerã oparãre Goãmũ dihta apimi. Eropigu mũa tauro oparã sare Goãmũ ta beye apidigu arĩmi. ãgu eropa apinirã erã árĩcũ ãarã árĩpehrerã mũa erãre yuhrique. ² Mari tauro oparã árĩrãre tarinugarã Goãmũ ãgu apinirãre tarinugarã iirãca mari. Eropa tarinuganirãre Goãmuru dipuwaja moagucumi. ³ Õarire iirãre güicũ iimorã árĩbeama oparã. Ñerire iirãpũre güicũ iirããhrima oparã. Eropirã õarire iique mũa oparãre mũa güibiriburire. Eropa iirã güisome mũa. Õarire mũa icũ, oruru “Õarire

iiabu,” arĩgucumi mũare. ⁴ Oparã Goãmure itamurã ta áhřima mũa õaro árĩcãborore. Erã eropa árĩquererã ta erã dorerire tarinugarãpũre dipuwaja moamorã ta áhřima. Árĩpehrerã ñerire iinirãre dipuwaja moadoregũ Goãmũ erãre apidi árĩmi. ⁵ Eropirã mari oparãre yũhrique. Goãmũ ĩgũ dipuwaja moaborore gũiro mera yũhrique. Eropirã umupeori mera “Õaro iiro gameca yũre,” arĩ pepiri mera õaro yũhrique erãre. ⁶ Mũa oparãre iri mohmerire apidi árĩmi Goãmũ. Eropirã iri mohmerire erã iicũ ĩarã mũa oparã ya árĩburire wajaseabasaa mũa erãre.

⁷ Árĩpehrerãre mũa oparãre õaro yũhrique. Eropirã oparã erã wajaseadorerare wajayeque mũa. Eropirã oparã gajire wajayedorecũ sãre wajayeque. Eropirã árĩpehrerã oparãre umupeoque, arãa yũhũ mũare.

⁸ Gajirãre wajamobiricãque. Erãre mahi umupeoro gahmea. ĩgũ pohro árĩgũre mahigũ Goãmũ dorerire iipehocãgũ áhřimi. Eropirã mũa pohro árĩrã sãre mahiro gahmea. ⁹ Õpa arãa Goãmũ doreri: “Gajigũ marapo mera ñero iirã árĩbiricãque. Masare wejëbiricãque. Yajabiricãque. Gajirãre gũya ñeri quere iibiricãque. Gajirã yare turaro ãaribejabiricãque,” arĩ werea ĩgũ doreri. Gaji ĩgũ doreri sã áhřaa. Iri eropa árĩquerecũ ta yujuñe doreriñere mũare werebu iiaa. Õpa áhřaa: “Mũ basi mahiro dopa ta mũ pohro árĩrãre mahique,” arĩ werea ĩgũ doreri. Mũa pohro árĩrãre mahirã Goãmũ dorerire árĩpehrerire yũhrirã

tiaa. ¹⁰ Gajirãre mahirã erãre ñero iisome. Eropirã erãre mahi umupeorã Goãmũ dorerire yũhripehorã ãhraa mũa.

¹¹ Eropa gajirãre mahique õpa masirã: Jesu marire ãgũ dujariboro merogã dũhyanijaa. Ìgũre mari ne masinũgarã õpa arĩ pepiribũ: “Yoara pũhrũgue marire taugũ arigũcumi Jesu,” arĩ pepiribũ. Mari eropa arĩ pepiquerecũ ta merogã dũhyaa Jesu marire ãgũ taugũ ariboro. Eropirã carĩrã iro dopa árĩbircãque. Ìgũ yare õaro guñanũrũque. Jesu ariboro corere õaro pee masi yuque. ¹² Dohpague ñerã erã iirinũri árĩro iiaa. Cristo ãgũ aririnũ iri ñeri pehreroca. Ìgũ ariboro merogã dũhyaa. Ìgũ ariboro merogã dũhyacũ ãarã ñerire iibircãrã mari. Eropirã Goãmũ gameripũre iirã mari. Eropa Goãmũ yare iirã ñeripũre duhcãrãca mari. ¹³ Eropirã õaripũre iirã. Eropa iirã bosenũri árĩcũ mari ãaribejarire ñeri iibirabircãrã. Eropirã merebircãrã. Eropirã nome mera ñero iibircãrã. Gajirã mera game ãhaturirã árĩbircãrã. Nome sã ãma mera ñero iibircãporo. ¹⁴ Eropirã mari Opũ Jesucristo ãgũ itamuri mera ãgũ gamero dopa ta õaro árĩcãque. Eropirã mũa ãaribejarire ñerire ne iibircãque.

14

Mũa acawererãre Jesu yarãre “Ñero iirã iita,” arĩ werewũabircãque, arĩ gojañumi Pablo

¹ Jesure umupeogũre, Jesu gamerire ãgũ õaro masinibircũ dohpa, ãgũre õaro bocatĩrique. Eropa bocatĩrirã Jesu gamerire ãgũ masinibircũ

īarā īḡu masibiririre d̄uyasobiricāque īḡure. 2-3 Gajirā “Goām̄u árīpehrerire badoremi marire,” arī pepima. Eropirā gajirāp̄u ōaro masinibirā “Waibuḡu dihipure bacū Goām̄u gamebeami,” arī pepima. Eropirā oteri dihtare bahama. “Dihire bamasia,” arīrā, “Dihire bamasibea,” arīrā s̄a erā Jesucristore umupeorā árīcū īha Goām̄u ōarā īhami erāre. Eropirā “Árīpehrerire Goām̄u badoremi,” arīrāp̄u “Iri dihire bamasibea,” arīrāre īhaturibiricāporo. Eropirā dihire babirāp̄u dihire barāre “Ñero iirā iima,” arī werew̄abiricāporo. 4 M̄ua Jesure umupeorā yujuḡu dorero doca āhraa m̄ua. M̄ua eropa árīcū īarā m̄ua basi game werew̄amasibea. Jesucristo m̄ua Op̄u īḡu gamerire m̄ua iibiricū īaḡu īḡu dihta irire weresāmasimi. M̄ua ōaro iicū s̄are irire īḡu weremasimi m̄uare. Eropiḡu īḡu dorerire iirāre ōarire bocatīucū iiḡucumi mari Op̄u.

5 Yujurāyeri yujun̄u “Irin̄u dihta soorin̄u gamenere Goām̄ure umupeorin̄u āhraa,” arī pepima. Gajirāp̄u “Ūm̄ari n̄uc̄u gamenere Goām̄ure umupeoro gahmea,” arī pepima. Eropiḡu ōpa werea m̄uare ȳh̄u: M̄ua n̄uc̄u m̄ua pepirire “¿Din̄u āhriri mari gamenere umupeorin̄u? ¿Din̄u árībeari?” arī pepi masique m̄ua. 6 Gajiḡu yujun̄u iimi īḡu Goām̄ure umupeoburin̄u. Eropiḡu m̄m̄ari n̄uc̄u gamenere umupeobiriquereḡu, Goām̄ure ōaro umupeomi īḡu s̄a. Eropiḡu árīpehrerire baḡu s̄a “Ōhaa,” arī serēmi Goām̄ure. Eropiḡu īḡu s̄a Goām̄ure umupeoḡu ta āhrimi. Eropiḡu gajinore babi s̄a

ĩġu sã umupeomi Goãmure. Eropiġu ĩġu sã Goãmure “Õhaa,” arĩ serẽmi.

⁷ Mari gameri dihtare iirã árĩmasibea mari. Cristo ãhrimi mari Opu. Eropiġu mari ojocaricũ, mari sĩricũ mari Opu ãhrimi ĩġu. ⁸ Dohpaguere mari ojocarropẽ Cristo yare iimorã dihta ãhraa mari. ĩġu yarã ãhraa. Mari sĩrira puhrugue sãre ĩġu yarã árĩniguicãrãca. Eropiġu mari ojocaricũ mari sĩricũ sãre Cristo mari Opu ta ãhrimi. ⁹ Eropa ta ãhraa. Cristo sĩri, masa maria, ojocarimi sĩrinirã sãre erã opu árĩbu.

¹⁰ ¿Duhpirã mua acaweregure Jesu yagure “Ñero iigũ iimi,” arĩ werewuadiari mua? ¿Duhpimorã mua acaweregure curadiupidiari mua? Mari árĩpehrerã Cristo core mari niguicũ ĩġupu mari iirare masipehogu, mari iirare ĩagucumi. ĩġu eropa ĩabu ĩġu árĩcũ mua acaweregure “Ñerire iigũ ãhrimi,” arĩ werewuabiricãque. ¹¹ Goãmũ yare erã gojarapũgue õpa arĩ gojañuma:

Õpa arĩmi mari Opu: “Yuhu ojocarigu ãhraa. Iri diaye ta ãhraa. Eropirã árĩpehrerã yure gamerã, gamebirã sã yu core merejarãcoma. Eropirã árĩpehrerã ‘Muhu turagu gua Goãmũ ta ãhraa,’ arĩ, yure umupeorãcoma,” arĩmi mari Opu, arĩ gojañuma.

¹² Eropiġu mari árĩpehreri mari iirare Goãmũ serẽpigucumi. ¿Duhpirã eropa iiari? arĩ serẽpigucumi. ĩġu eropa serẽpicũ yuhrirãca mari.

Mũa acaweregũ ñero dujacũ iibiricãque mũa, arĩ gojañumi Pablo

¹³ Eropirã mari mera majarã sãre “Ñerã ãhrima,” arĩ werewuabiricãrã. Eropirã mari acaweregure Jesu yagure ñero dujacũ iibiricãrã. Īgũ Goãmũ yare duhucũ iibiricãrã.

¹⁴ Yũhũ Jesucristo yagũ ãhraa. Eropigũ òpa òaro masia yũhũ: “Árĩpehreri Goãmũ Īgũ badorera ãhraa,” arĩ masia. Gajigũpũ eropa arĩmasibeami. Īgũpũ gajinore bagũ “Ñero iigũ iiaa,” arĩ pepimi. Eropiro ĩgũ irire arĩ pepiqueregũ bagũ diaye ta dipuwajacũgũ dujami. ¹⁵ Iri diaye ta ãhraa. Mũa dihire mũa bacũ mũa acaweregũ “Iri Goãmũ badorebirira ãhraa,” arĩgũpũ ĩhacũbocumi mũare. Eropigũ irire bagũ, “Ñero iigũ iica yũhũ,” arĩ wũaro guñaricũbocumi ĩgũ. Eropirã mũa bari mera ĩgũ ñero pepicũ ĩha irire dipaturi babiricãro gahmea mũare. Mũhũ mũraro ta bagũ mũ acaweregure umupeosome. Mũa acaweregũ yañe árĩborañe sãre sĩridi árĩmi Jesucristo. Eropirã mũa irire badiaquererã mũa acaweregure Goãmũ yare duhucũ iibiricãque. Eropirã irire babiricãque.

¹⁶ “Ire gũa eropa iicũ òapũricãca,” mũa arĩ pepiquerecũ gajirã mũare ĩha werewuabocoma. Erã eropa werewuacũ ĩarã dipaturi irire iinemo-biricãque gũare werewuari arĩrã. ¹⁷ Goãmũpũ mari opũ ãhrimi. Īgũ eropa árĩcũ, mari badiari mari ihridiari sã eropa árĩcãro iiaa. Bu gohra ãhraa. Eropiro mari Opũ ĩgũ dorerire òarire mari iicũ iri òari gohra árĩro tiiaa. Eropiro gajirã mera mari òaro árĩcãcũ òari gohra árĩro iiaa.

Eropiro Espíritu Santo ïgu itamuri mera mari mucubiricũ òari gohra áriro iiaa. ¹⁸ Eropa ta Cristo yare òarire iicũ ïarã Goãmũ sã, masa sã “Òaro iiabũ mũhũ,” arĩrãcoma.

¹⁹ Eropa ta iirã mari tamera mari òaro áricãborore, mari basi mari game itamuburire. Eropa iiricũrã Jesure umupeonemorãca.

²⁰ Eropirã mũa bari mera Jesu yarãre Goãmũ yare duhucũ iibiricãque. Gajigũ Jesu yagũ “Goãmũ badorebirira bari ãhraa,” ïgu arĩra barire mũa bacũ ïagu ïgũpũ Goãmũ yare duhubocumi. Eropirã irire babiricãque. Diaye ta áripehreri bari Goãmũ ïgu badorera bari ãhraa. Iri eropa áriquerecũ gajigũ “Iri barire Goãmũ badorebeamĩ,” arĩ pepimi. Eropigũ mũa iri barire bacũ ïagu ïgũpũ ïhacũ babocumi ïgu sã. Eropa bagũ “Ñero iigu iiaa,” arĩ pepi Goãmũ yare duhubocumi. Eropirã marire ïgu ïhacũ bacũ iirã mari sã ñero iirã tiiaa. Eropirã iri barire babiricãro gahmea marire.

²¹ Waimũrã dihire mũa bacũ vinore mũa ihricũ ïagu, gajigũ Jesu yagũ ïabocumi. Eropa ïagu ïhacũ babocumi daja. “Irire bagũ ñero iigu iica yũhũ,” arĩ pepibocumi. Eropa arĩ pepigu tamera bagũ ñero iigu iimi. Eropirã ïgu ñero ïgu iibiriborore waimũrã dihire, vino sãre mũapũ ba duhucũ òacãroca. Jesure ïgu umupeo duhubiriborore iibiricãro gahmea marire.

²² Eropirã mũa baburire, ihriburire game dũyasobiricãque. “Áripehreri barire Goãmũ marire badoredigu árimi,” arĩ pepirã irire Goãmũ dihtare wereque. “Ñerire iibigu, òaro

iigu iica,” ĩgu pepirigue arĩ masigu mucubirigu āhrimi. ²³ Gajigupũ iri barire bagũ, “Ñero iigu iiboca yuhũ,” arĩ pepigu arĩqueregu iri barire bagũ, dipuwajacugũ āhrimi ĩgu. ĩgu ta “Ire bagũ diaye ta õarire iigu iiaa,” ĩgu pepirigue arĩmasibeami. Eropa arĩmasibigu irire bagũ, ĩgu bara waja dipuwajacumi ĩgu. “Õarire iigu iiaa,” arĩmasibirinijagu irire iigu dipuwajacugũ āhrimi.

15

Mari pohro árĩrãre õaro umupeorã, arĩ gojañumi Pablo

¹ Eropirã Jesucristore õaro mari umupeorãpũ, õaro umupeoturabirãre itamuro gahmea. Eropirã mari ya árĩburi dihtare iibiricãro gahmea. ² Mari pohro árĩrãre erã gamero dopa ta iiro gahmea erã õaro árĩcãborore. Goãmũre erã õaro guñaturanemoburire iiro gahmea. ³ Jesucristo sã ĩgu ya dihtare iibiridi árĩmi. Eropa ta arãa Goãmũ yare erã gojarapũ. Õpa arĩ gojañuma: “Cristo õpa arĩmi Goãmũre: ‘Mũpũre ñero wereniguibonirã yũpũre ñero wereniguima,’ arĩmi Cristo Goãmũre,” arĩ gojañuma iribojeguerẽ. ⁴ Iribojeguerẽ erã Goãmũ yare gojañuma mari õaro buheborore. Eropirã iri erã gojarapũre buherã sĩporã turarã wahaa mari. Eropa buherã ñero tarirã yujuro bojerãca. ⁵ Goãmũ mũare turacũ iigu sĩporã turacũ iigu mũare game õaro árĩcãcũ iiporo Jesucristo ĩgu gamediro dopa ta. ⁶ Eropa ta iiporo ĩgu

mua árĩpehrerã yujuro mera Goãmure umupeoborore, mari Opu Jesu Pagure “Ōagũ ãhrimi. Turagũ ãhrimi,” mua arĩborore.

Judio masa árĩbirãre òari buherire werenugama, arĩ gojañumi Pablo

⁷ Cristo ìgũ mũare iidiro dopa ta mua mera majarãre òaro game bocatĩrique. Mũa eropiicũ ìarã “Diaye ta Goãmure òagũ masa yujuro mera òaro árĩcãcũ itamugũ ãhrimi,” arĩ ìarãcoma masa. ⁸ Mũaare ire arĩgũ iiaa: Ìgũ Pagũ ìgũ arĩ werediro dopa diaye ta iigũ ìgũ árĩcũ ìhmugũ, judio masare itamubu aridigũ árĩmi Cristo i yebaguere. Eropigũ Goãmũ Abrahã sãre arĩ werepidiro dopa ta iigũ aridigũ árĩmi. ⁹ Masare Cristo ìgũ itamucũ ìgũ Pagũ Goãmũ mojomoro ìagũ iidigũ árĩmi erãre. Ìgũ eropa mojomoro ìacũ ìarã judio masa árĩbirã sã Goãmure “Ōagũ ãhrimi. Turagũ ãhrimi,” arĩ umupeoma dohpaguere. Erã sãre ìgũ yarã árĩcũ iigũ aridigũ árĩmi Cristo. Goãmũ yare erã gojarapũgue eropa ta arĩ gojañuma:

Cristo òpa arĩmi ìgũ Pagure: Judio masa árĩbirã watope mũre umupeogũra. “Goãmũ òagũ ãhrimi,” arĩgũra. Eropigũ erã watope bayagũ mũ ya árĩburire bayagũra, arĩmi Cristo ìgũ Pagure, arĩ gojañuma iribojeguere.

¹⁰ Eropirã òpa arĩ gojañuma daja: Goãmũ ìgũ beyenirã mera judio masa mera game mucubirique mũa sã judio masa árĩbirã, arĩ gojañuma iribojeguere.

¹¹ Eropirã òpa arĩ gojañuma daja:

Judio masa árĩbirã árĩpehrerã Goãmure umupeoporo. Eropirã árĩpehrero majarã ïgure “Ōagũ āhrimi. Turagũ āhrimi,” arĩ umupeoporo, arĩ gojañuma.

¹² Eropigũ Isaia murgũ sã õpa arĩ gojañumi:

Davi pagũ Isaí murgũ pãrami árĩturiagũ arigũcumĩ. Eropa arigũ judio masa árĩbirã tauro opũ árĩgũcumĩ ïgũ. Eropirã erãpũ ïgure umupeorã erãre peamegue wabonirãre ïgũ tauborore masirãcoma, arĩ gojajuñumi iribojegure.

¹³ Goãmũ marire taugũ árĩbu õaro mũare mucubiricũ iiporo. Eropigũ Jesure mũa guñaturacũ mũare õaro árĩcãcũ iiporo ïgũ. Mũare ïgũ eropiicũ “Ïgũ pohro mari warãca,” arĩ mucubiri masinemorãca mũa Espĩritu Santo ïgũ turari mera, arãa yũhũ mũare.

¹⁴ Yũ acawererã, õaro mera mũare guñaa. Mũa õarã āhraa. Eropirã Jesu yare õaro masia. Eropa masirã mũa mera majarãre game õaro were, buhemasia. ¹⁵ Mũa eropa masirã mũa árĩquerecũ ta ipũguere mũare gũiro mariro irire õaro werepehobũ yũhũ erãgue cãdijiri arĩgũ. Goãmũ yũre mahigũ mũare buhedoregũ apimĩ yũre. Eropigũ ïgũ apidiro dopa ta mũare guñacũ iigũ iiaa. ¹⁶ Yũre ïgũ apicũ Jesucristo yare õari buherire judio masa árĩbirãre buhea yũhũ. Eropa buhecũ peerã judio masa árĩbirã Jesure umupeorãcoma. Erã eropa umupeocũ ïagũ Goãmũ erãre “Ōarã āhrima,” arĩ ïagũcumĩ. Eropigũ erãre gamegũcumĩ. Eropigũ Espĩritu Santopũ Goãmũ yarã wacũ iigũcumĩ erãre.

17 Eropigũ Jesucristore umupeogũ árĩgũ Goãmũ yũre buhedore apirare mucubiriri mera werea masare. 18-19 Judio masa árĩbirãre Cristo itamuri mera erãre yũ buhecũ peerã, Cristore umupeoma. Eropirã masa árĩbirãre buhea yũhũ. Eropa buhecũ peerã judio masa árĩbirã Jesure umupeorãco yũ õaro iiricũre ĩarã, Goãmũ turari mera yũ deyoro moarare ĩarã, Espĩritu Santo ĩgũ turari mera erã Cristore umupeoma. I árĩpehrerire mũare diaye werediaca. Gajirã erã iirare werebeaa. Jerusalẽgue ne yũ buhenũgara pũhrũ árĩpehreri macarigue buhe curibũ. Yoarogue, Iliria yebague sãre Jesucristo ya buherire õari buherire buhegũ ejabũ.

20 Eropigũ Cristo yare masibirã dihtare õari buherire turaro buhediabũ. Yũ mera majarã erã buhenirãguere buhediabiribũ. 21 Eropa arĩ gojañuma Goãmũ yare erã gojarapũguere. Õpa arĩ gojañuma:

Iribojegue ĩgũre ne masibirinirã ĩgũre masirãcoma. Eropirã ĩgũre ne peebirinirã ĩgũ yare õaro peerãcoma, arĩ gojañuma Goãmũ yare erã gojarapũgue.

Pablo Romague ĩgũ waborore wereñumi

22 Eropigũ árĩpehrero majarãre buhegũ árĩgũ bajasuburi mũa pohro wadiaqueregu ta wamasibirimũrabũ. 23 Dohpaguere i yebaguere a árĩbirã Jesure umupeorãcoyũ mohmeri pehrea wahaa. Eropa pehrecũ ĩagũ baja bojori mũa pohro wadianiguigũ árĩgũ, mũa pohrogue wagũra. 24 Eropigũ Espaãague wagũ mũare ero ĩhatari wahgãgũra. Eropigũ mũa mera mucubirigũra.

Eropigu mũa mera árídigu wagu mũa yure itamuri mera wagura daja. ²⁵ Dohpaguere Jerusaléngue wanibu iiaa. Ero majarãre yu acawererãre Jesu yarãre niyeru sonigu wagu iiaa. ²⁶ Macedonia majarã, Acaya majarã, õaro mera Jesu yarã Jerusaléngue árírãre mojomorocurãre niyerure obeoama erãre itamurã. Eropigu erãre obeorare sogu wagu iiaa. ²⁷ Iri niyerure orã õaro mera ohãma. Erã eropiicũ õapũrica yu pepicũ. Erãre judio masa áribirãre, gua judio masapu Goãmũ yare buhemãhtabu. Eropirã erãre igu tauboro sãre buhemãhtabu gua judio masa erãre. Gua eropa buhecũ ãagu, Macedonia majarã, Acaya majarã mera judio masapure Jerusalén majarãre itamucũ õapũrica yure. Erãre erã buhera waja ãhraa iri niyeru yu pepicũ. ²⁸ Eropigu Jerusalén majarãre iri niyerure yu ora puhru Españague waguca. Eroque wagu mũare ãhatari wahgãgura. ²⁹ Eropigu mũa pohrogue yu wacũ Cristo yare yu mũare buhecũ Cristo marire õaro siporãcucũ iigucumi.

³⁰ Mũa, yu acawererã, mari Opure Jesucristore umupeoa. Eropirã Espiritu Santo igu turari mera gajirãre umupeoca mũa. Mũa eropiirã árirã yu sãre turaro serẽbasaque Goãmure. ³¹ Õpa arĩ serẽbasaque: Judea yeba majarã Jesure umupeobirã yure erã ñero iidiacũ Goãmũ yure itamuboro dopa serẽque. Eropirã Jerusalén majarãre iri niyerure yu ocũ erã irire mucubiriri mera erã ñeaboro dopa serẽque. ³² Mũa eropa serẽcũ Goãmũ gamecũ mucubiriri mera mũa

pohrogue waguca. Eropigu mũa mera árigu mucubiriri mera soogura. ³³ Goãmũa marire ðaro áricãgu ïgu mũa mera áriporo. Eropa ta iiporo.

16

Pablo ðadoreñumi

¹ Mari acawerego Febe waĩcũgo mũa pohrogue wabo iimo. Igo Cencrea waĩcũri macague Jesu yarãre itamugo ãhrimo. ² Eropigo bajarãre yũ sãre itamugo ãhrimo igo. Eropirã mũa igo mera yujuro mera mari Opũre umupeorã ãhrea. Eropirã igore ðaro mera bocatĩrique. Eropa ta iiro gahmea marire Jesu yarãre. Eropirã igore igo gamerire gajino dũhyacũ igore oque mũa.

³ Aquila, ïgu marapo sã Priscila sã ðaporo. Jesucristo yare yũ buhecũ erã sã yũ mera mohmeama. ⁴ Erãre mero wejẽbocurima gajirã erã yũre wejẽdiacũ itamuri waja. Eropigu erã mera mucubiria yũhũ. Eropirã judio masa árĩbirã Jesu yarã árĩpehrerã erã sã erã mera mucubirima. ⁵ Eropirã Aquila ya wihi gamenererã sã Jesu yarã ðaporo. Yũ mahigu Epenéta sã ðaporo. ïgu Asia majagu ero árigu Cristore umupeomũhtadigu árĩmi. ⁶ María sã ðaporo. Igo mũa mera turaro mohmeapo. ⁷ Yũ acawererã Andrónico, Junia sã ðaporo. Peresu yũ árĩcũ erã ta yũre wapicũnirã ãhrama. Eropirã yũ core Cristore umupeonũgañorã erãpũ. Gajirã Jesu ïgu apinirãpũ erãre “Diaye ta ðarã ãhrima,” arĩ wereniguima.

⁸ Amplia sã yũ mahigu Jesu yagu ãhrimi. ïgu ðaporo. ⁹ Eropigu Urbano sã ðaporo. ïgu

sã mari mera Cristo ya árĩburire mohmeami. Eropigũ yũ mahigũ mera majagũ Estaqui õaporo. ¹⁰ Eropigũ Apele sã õaporo. Īgũ diaye ta õaro Jesucristore umupeomi. Īgũ iiricũrire ĩarã irire masia mari. Eropirã Aristóbulo ya wihi majarã árĩpehrerã ĩgũ marapo ĩgũ porã sã õaporo. ¹¹ Yũ acaweregũ Herodiõn õaporo. Eropirã Narciso ya wihi majarã Jesu yarã õapehrecãporo. ¹² Eropirã Trifena, Trifosa sã õaporo. Erã nome mari Opũ Jesu mohmerire iinama. Mari mahigo Pérsida sã õaporo. Igo mari Opũ Jesucristo yare turaro mohmemo. ¹³ Eropigũ Rufo mari Opũ Jesure õaro umupeogũ, ĩgũ yare õaro iigũ õaporo. Īgũ pago sã õaporo. Igo yũ pago iro dopa ta árĩgo ãhrimo. ¹⁴ Asíncrito, Flegonte, Herma, Patroba, Herme, gajirã Jesu yarã erã mera majarã sã õaporo. ¹⁵ Eropirã Filólogo, Julia, Nereo, ĩgũ pagũ mago sã Olimpa, gajirã erã mera majarã sã Jesu yarã õaporo.

¹⁶ Eropirã mũa mera majarãre bocatĩrirã mucubiriri mera mojoto ñeaque. Árĩpehrerã Jesu yarã árĩpehrero majarã mũare õadorema.

¹⁷ Yũ acawererã, mũa mera yujurãyeri mũare game ĩhaturicũ iirã game dũca waricũ iirã árĩcoma. Eropirã mũare Jesu ya buherire goroweoma. Eropirã eropa iirãre õaro iique goroweori arĩrã. Eropa arĩrãre wapicũbircãque. ¹⁸ Eropa iirã mari Opũ Jesucristo yare iibeama. Ñerire erã ãaribejari dihtare iima. Eropirã õaro wereniguirã iro dopa gũyama masibirãre erã. Erã eropa gũyacũ erãre õaro peenũrũma. Eropirã erãre

wapicubiricãque mua. ¹⁹ Mũapũ Jesure ðaro yũhrirã áhraa. Irire árĩpehrerã masima. Eropa ðaro mua yũhrirã mua árĩcũ pee mucubiria yũhũ. Eropigũ ðaro mua iiborore masicũ gahmea yũhũ. Eropigũ ne ñeri sãre mua iibiricũ gahmea yũhũ. ²⁰ Eropigũ Goãmũ marire ðaro árĩcãcũ iigu merogã pũhrũ watĩre tarinũgagu iibasagũcumi mũare. Mari Opũ Jesucristo ðaro mũare itamuniguicãporo.

²¹ Timoteo yũ mera majagu mũare ðadoremi. Yũ acawererã Lucio, Jasõ, Sosĩpate mũare ðadorema.

²² Yũhũ Tercio ipũre gojabasagu áhraa Pablore. Yũhũ Jesu yagu árĩgu mũa Jesu yarãre ðadorea.

²³ Gayo ya wihi árĩcãgu iiaa yũhũ Pablo. Ĩgu ya wihigue Jesu yarã gamenerema Goãmũre umupeomorã. Ĩgu sã mũare ðadoremi. Eropigũ Erasto i maca majarã oparãre niyeru dibubasagu mũare ðadoremi. Mari acaweregũ Jesu yagu Cuarto sã mũare ðadoremi.

²⁴ Mari Opũ Jesucristopũ mũare árĩpehrerãre ðaro iiporo. Eropa ta iiporo.

Pablo Goãmũre umupeori mera gojatuñumi

²⁵⁻²⁷ Mari Opũ Jesucristo ya buheri mera ðari buheri mera Goãmũ mũare ĩgũre guñaturanemocũ iimasimi. Iribojegue iri ðari buheri ne masa masibiriri buheri árĩriyoro. Dohpaguere Goãmũ yare weremũhtanirã erã gojara mera iri buherire masidoregũ iimi. Yũ sã irire buhea. Iri buherire árĩpehrero majarã dohpaguere masima. Goãmũ eropa

árĩniguicãgũ dorero dopa ta erã masima. Iri buherire ãgũ ta weredorepũ masa ãgũre erã yũhriborore, ãgũre erã umupeoboro sãre. Eropirã ãgũre “Diaye ta õagũ, turagũ ãhrimi,” arĩ umupeorã. ãgũ yujugũ ta Goãmũ õaro masipehogũ ãhrimi. Jesucristo ãgũ itamuri mera Goãmũre eropa umupeoniguicãrã mari. Eropa ta iirã. Iripẽta ãhraa.

lxx

Goãmu Yare Wereripu

Desano: Goãmu Yare Wereripu New Testament

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Desano

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

17771afc-c309-57fd-9ff3-2d5a0cd59ff1